

KELEIVIS
PRENUMERATA METAI:
Amerikoje, Kanadoje, Po-
ty Amerikoje, Europoje...\$4.00
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Represents over 70,000 Lithuanians in
New England and about 1,000,000
in the United States
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 34 "Keleivis" Telefonas AN 8-3071 Entered as Second Class Matter February 22, 1908, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879. Atkrova Numaras Keleivis 14 Cms 53-TIEJI METAI

Jungtinių Tautų Seimas Ieško Kompromiso

Valstybių Atstovai Svarsto Vidurinių Rytų Klausimą; Amerikos Pasiūlymas Sujdomino Pasaulį; Eina Pasitarimai Užkulisuose Dėl Kompromiso; Nutarimui Reikia Sutelkti Du Trečdaliu Visų Balsų.

Jungtinių Tautų Seimas perėitą savaitę pradėjo diskusijas Vidurinių Rytų klausimui išaiškinti. Pereitą trečiadienį prezidentas D. D. Eisenhower kalbėjo pusę valandos ir išdėstė valstybių atstovams Amerikos planą. Prezidentas nurodė, kad kai kuriais Vidurinių Rytų mažosioms valstybėms gresia pavojus iš "netiesioginės agresijos" (perversmų), kurią vykdo kitos šalys kurstytais ir kitokiais būdais. Prezidentas žadėjo, kad Amerika, Jungtinių Tautų organizacijos dvasioje, teiks pagalbą visoms valstybėms ir ypač mažoms valstybėms, kurios prašys pagalbos savo nepriklausomybei saugoti.

Pateisęs Amerikos karo jėgų iškilimą Lebanone, prezidentas nurodė, kad Amerika sutinka tuoj pat ištraukti savo kariuomenę iš Lebanono, jei tos valstybės saugumas bus užtikrintas. Tą darbą turi atlikti Jungtinių Tautų organizacija. Taip pat J. T. organizacija turi imtis saugoti Jordanijos nepriklausomybę. J. T. organizacija turi daboti, kad Viduriniuose Rytuose liautųsi kurstyamas perversmų ir nedraugiška propaganda prieš silpnųjų tautų nepriklausomybę.

Amerikos prezidentas žadėjo, kad Amerika remis savo lešomis arabų kraštų ūkio kėlimą, jei patys arabai susitars bedrai dirbti ir bendrai gerinti savo žmonių gyvenimą. Prezidentas nurodė, kad reikėtų vengti Viduriniuose Rytuose ginklavimosi lenktynių tarp įvairių valstybių.

Sovietų Rusijos atstovas A. Gromyko griežtai smerkė Ameriką ir Angliją už iškilimą savo karių į Lebanoną ir Jordaniją, jis reikalavo, kad ta kariuomenė tuoj pat būtų ištraukta ir kad J. T. organizacija pasiųstų prižiūrėtojus, kurie patikrintų, kad svetima kariuomenė iš ten yra ištraukta. Rusijos atstovas pasiūlė ir rezoliuciją, kurioje reikalauja ištraukti svetimą kariuomenę iš Vidurinių Rytų kraštų.

Po Amerikos ir Sov. Rusijos pasisakymų kalbėjo kiti valstybių atstovai, bet svarbiausios derybos ėjo už kulisų. Amerika ir Rusija telkia savo šalininkus, kad J. T. seimas priimtų rezoliuciją palankią vienai ar kiti šaliai.

Kalbama apie kompromisą tarp Amerikos ir Sov. Rusijos. Valstybės sekreto-

rius J. F. Dulles jau turėjo pasikalbėjimą su Sovietų užsienio reikalų ministru A. Gromyko, bet ar jau priėta kokio nors kompromiso dar nepranešama.

Jei nebus susitarta su Sov. Rusija, tai po diskusijų bus balsuojama. Norvegija siūlo rezoliuciją, kuri paveda J. T. generaliniam sekretoriui rūpintis Vidurinių Rytų valstybių saugumu, telkti karinę jėgą J. T. organizacijos žinioje, kad padėtų silpnėms valstybėms saugoti savo nepriklausomybę ir kalbinti Vid. Rytų valstybes bendrai rūpintis žmonių ūkisko gyvenimo gerinimu. Norvegų rezoliucija bus įteikta seimui 8 ar 10 valstybių remiama. Kita bus rusų rezoliucija.

Diskusijos Vid. Rytų klausimu dar tęsiasi ir dar nežinia, kada jos baigsis.

Gomulka ir Bažnyčia Dar Nešusitakė

Lenkijos kova tarp katalikų bažnyčios ir komunistinės vyriausybės tęsiasi. Vyriausybė grasina traukti iš teismą katalikų bažnyčios vadus už nesilaikymą kai kurių įstatymų dėl spaudos cenzūros, o katalikų bažnyčios vadas kardinolas Wyszynski paskelbė visose bažnyčiose trijų mėnesių maldas prieš bažnyčios persekiojimą ir prieš spaudos užsipildinėjimą.

Taika, koki vyravo tarp valdžios ir bažnyčios nuo 1956 metų galo, pasibaigė, bet ar prieš atviros kovos tarp valdžios ir tikinčiųjų, dar nėra tikra. Rugšėjo 1 d. atsidaro prastų mokyklų po vasaros pertraukos, tada pasirodys, kaip valstybė ir bažnyčia laikysis seniau padarytos sutarties dėl tikybos dėstymo mokyklose.

GAVO \$105,000

Pernai transporto lėktuvui susidūrus su prausminiu lėktuvu Pacoima, Calif., padangėje, Vito Galasso, 14 m. amžiaus, labai apdegė (net 40% viso kūno). Jam teismas priteisė \$105,000.

Raketa į Mėnulį Išsprogo Pažemėje

Pirmas bandymas išsauti raketa į mėnulį ir aplink nepasisekė. Raketa iškilo į viršų apie 50,000 pėdų ir išsprogo vos keliavusi 77 sekundes. Raketa buvo leidžiama iš Floridos raketų laidymo lauko. Buvo daug stebėtojų, bet nuo žemės stebint ne kas tebuvo matyti. Kai raketa išsprogo, tai stebėtojai pamatė tik mažą kamuolį dūmų ir nežinojo, kad raketos kelionė pasibaigė.

Raketos leidėjai sako, kad sprogo priežastis buvo greičiausiai pirmame raketos aukšte, bet tikroji nelaimės priežastis nėra taip lengva nustatyti. Tai buvo pirmas bandymas pasiekti mėnulį ir ten raketos galvą pastumėti, kad ji sukūstų aplink mėnulį. Po pirmo bandymo seks kiti ir pasiseks. Kitas bandymas gal jau bus ateinantį mėnesį.

Automobilių Pramonė Eina Prie Streiko?

Automobilių pramonėje darbininkai dirba be darbo sutarties. Šį mėnesį labai daug darbininkų yra atleista dėl mašinierijos keitimo naujiems modeliams gaminti. Kitą mėnesį darbai dirbtuvėse vėl pagyvės ir tada laukiama, kad darbininkų unija paskelbs streiką, jei nepasiseks susitarti su darbdaviais dėl naujos darbo sutarties. Derybos dėl sutarties atnaujinimo eina, bet jokios pažangos dar nėra padaryta.

Kur Taip Laisvai Žmogus Kvėpuoja...

Amerikos dainininkas ne-gras Paul Robeson lankosi Sovietų Rusijoje. Ten jis pirmame koncerte užtraukė rusišką dainą, kurioje vis kartojasi žodžiai: "Aš nežinau kitos tokios šalies, kur taip laisvai žmogus kvėpuoja". Žodžiai taikomi Sovietų Rusijai ir pati daina yra Stalino laikais sukurta. Tą dainą čekistai atnešė ir į Lietuvą 1940 metais. Dainininkas Robeson garbino laisvę ir dėjos buvęs didelis kan-kyns Amerikoje, nes jam per 9 metus valstybės departamentas nedavė užsienio pasų.

LAIKINAI PRIGLAUDĖ

Šitas lenkas Richard Eibel, atplaukęs laivu į New Orleans, La., pareiškė negalįs grįžti į Lenkiją, nes jam gresianti mirties bausmė. Amerikos valdžia leido jam pasilikti čia 29 dienas. Per tą laiką reikalingi išaiškinimai, gal bus jam leista ir nuolat čia pasilikti.

Ar Yra Norinčių Pasiduoti Priešui?

Rugpjūčio 6 d. St. Louis dienraščio Post Dispatch vienas bendradarbis, atsargos generolas Thomas R. Phillips, paskelbė, kad trys privacios agentūros, karo vadų pavestos, aiškina visuotinio atonominio karo pasekmes ir viena "studijuoja sąlygas, kada pasidavimas (priešui) pasidarytų patartinas..."

Dėl tos žinios senate kilo audra. Senatoriai vienas po kito perėitą savaitę kalbėjo apie tokio "studijavimo" kvailumą ir pagaliau senatas nutarė, kad tokiame klausime aiškinti negalima skirti nė cento pinigų.

Vyriausybė irgi buvo nustebusi, kad tokie klausimai "aiškinami", o prezidentas, sako, buvęs labai piktas, kai apie tą reikalą išgirdo. Kol kas vyriausybė tuo reikalu platesnių pasiaiškinimų nedavė. Atrodo, kad ir vyriausybei šita naujiena buvo tikra staigmena.

BULGANINAS SUNIMŠ SEKĄ PIAUNA

N. Bulganin, buvęs Sovietų Rusijos ministerių pirmininkas, išlėkė iš savo vietos Valstybinio banko priešakyje ir atsidūrė šiaurės Kaukaze, kur Chruščiovas jam pavedė vadovauti vietinei ūkio tarybai. Toks "maršalo" ir buvusio premjero palikimas rėsimas su jo kadaise parodytu palinkimu bičiuliautis su Molotovu, Malenkovu ir Kaganovičiu.

Kongresas Baigia Savo Darbus Šią Savaitę

Visi Svarbesnieji Įstatymai Jau Priimti Ar Derinami Tarp Senato Ir Atstovų Rūmų; Lieka Keletas Ginčytinų Klausimų; Atstovų Rūmai Baigia Darbą, Senatas Gali Kiek Pavėluoti; Prasidės Rinkimų Kampanija.

Oro Nelaimėse Daug Žuvusių

Pereitą savaitę lėktuvų nelaimėse buvo nemažai aukų. Iš viso žuvo 213 žmonių, kai keturi keleiviniai lėktuvai ir keli karo lėktuvai dėl neišaiškintų priežasčių nukrito žemyn.

Didžiausia nelaimė ištiko Olandijos keleivinį lėktuvą su 99 žmonėmis prie Airijos pakraščio rugpjūčio 14 d. Visi keleiviai ir įgula toje nelaimėje žuvo. Daug spėliojimų dėl tos nelaimės priežasties, atrodo, kad lėktuvas ore išsprogo.

Rugpjūčio 9 d. anglų keleivinis lėktuvas nukrito šiaurės Afrikoje prie Bengazų, žuvo 36 žmonės.

Rugpjūčio 13 d. japonų keleivinis lėktuvas nukrito į jūrą 80 mylių į pietus nuo Tokio, žuvo 33 žmonės.

Tą pat rugpjūčio 13 d. Amerikos karo lėktuvas tankeris su 10 vyrų įgulos nukrito žemyn Belgijoje, visi 10 vyrų įgulos žuvo.

Tą pat rugpjūčio 13 d. Argentinos karo lėktuvas su 12 vyrų įgulos nukrito, visi 12 vyrų žuvo.

Rugpjūčio 15 d. prieš vidurnaktį Northeast linijos keleivinis lėktuvas nukrito prie Nantucket salos Naujojoje Anglijoje, žuvo 23 žmonės.

Per vieną savaitę žymesnėse lėktuvų nelaimėse žuvo virš dviejų šimtų žmonių. Tokių savičių reta.

ANDREJ GROMIKO

Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministras, dalyvavęs Jungtinių Tautų posėdžiuose, kuriuose buvo svarstomas Vidurinių Rytų klausimas. Jis smarkiai puolė Ameriką ir reikalavo, kad svetima kariuomenė būtų ko greičiau ištraukta iš Lebanono ir Jordanijos.

85-asis kongresas šią savaitę nori užbaigti savo darbą ir išsiskirstyti. Atstovų rūmai visus svarbesnius įstatymus jau yra priėmę, tik lieka dar darbo įstatymų nubalsuoti, dėl kurio atstovų rūmuose yra nemažai abejonių dėl to, kad darbdavių organizacijos griežtai pasisako prieš tą įstatymą. Senatas tą įstatymą jau senokai priėmė.

Daugiau nebaigti vystyti dalykų yra senate, bet ir ten daugiausiai laiko šią savaitę bus sugaišta besvarstant vieną prezidento paskyrimą. Prezidentas paskyrė W. Wilson White justicijos departamento naujojo "civilijų teisių skyriaus" viršininku. Prieš W. W. White pietiniai demokratų yra griežtai nusistatę, nes jis jiems atrodo per daug griežtas integracijos šalininkas, todėl dėl jo paskyrimo patvirtinimo gali kilti ginčų. Taip pat ilgų ginčų gali sukelti atstovų rūmų priimti įstatymai, kurie faktiškai panaikina kai kuriuos aukščiausio teismo sprendimus.

Eilė įstatymų dar yra derinama tarp senato ir atstovų rūmų. Senatui penkį pagerinimo įstatymų priimtas senate ir atstovų rūmuose, tikimasi, kad prezidentas jo nevetuos.

Kongreso išsiskirstymo diena yra pradžia rinkiminių kampanijų. Visi atstovų rūmų nariai ir trečdalis senatorių šį rudenį stos prieš balsuotojus. Republiškai tvirtina, kad šiek tiek pagerėjusi ūkiska padėtis žymiai sustiprino jų pozicijas rinkimuose, o demokratams skelbiama esą tikri, kad balsuotojai ir vėl išrinkti demokratų vadovaujamą 86-ąjį kongresą.

Kelionė Po Ledu Jau Kasdienybė?

Rugpjūčio 1-5 dienomis Amerikos povandeninis laivas "Nautilus", varomas atomine jėga, padarė fantastišką kelionę po šiaurės Lediniuotuoju vandenynu, atlikęs 1830 mylių kelionę po ledų. Ta žinia pasklido po visą pasaulį, kaip nepaprasta naujiena.

Savaitę vėliau kitas Amerikos atominis submarinas "Skate" padarė tokią pat kelionę šiaurės jūromis. Jis užtikino vieną skyklę leduose, iškilo į viršų ir iš tolimos šiaurės pranešė, kad keliauja po ledų, po to pa-nėrė ir tęsė savo kelionę toliau.

PLB SEIMAS

Rugpiučio 28-31 dienomis New Yorke vyksta Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas. Seimo organizatoriai skelbia, kad šie metai mums yra "didelių sukačių metai." 40 metų nuo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo, 100 metų nuo Vinco Kudirkos gimimo ir 500 metų nuo didžiojo Lietuvos kunigaikščio šv. Kazimiero "Lietuvos globėjo" gimimo.

Iš visų tų sukačių mažiausiai mes žinome "Lietuvos globėjo" šv. Kazimiero sukačio reikšmę. 500 metų nuo to tariamo globėjo gimimo Lietuvos istorija, su trumpais šviesiais protarpiais, buvo vargų, bėdų, karų, smūkių ir nelaisvės metai. Galima būtų pasijudinti, ką gi tas "globėjas" dirbo, kad jo globėjamoji Lietuva turėjo pergyventi tiek visokių nelaimių ir pagaliau to "globėjo" 500 metų gimimo sukačio tenka minėti politinės emigracijos Seime, toli nuo tėvynės ir tokioje padėtyje, kad ne daug tegalima turėti vilčių visiems vėl susitikti greitu laiku "globėjo" gyventoj vietoj—Vilniuje. Ar nebus tik "globėjo" vardas dėl parapijinės politikos išsikačiavimų pakliuvęs į "didelių sukačių" skačių? Juk su tokia pat teise ir tokiu pat pagrindu kai kas galėtų minėti kelių ar keliolikos metų sukačių nuo to laiko, kai pabėgę iš Lietuvos vyskupai, susirinkę kur tai Alpėse, pavadė visus lietuvius ir visą Lietuvą "Panelės švenciausios globai". Suvažiavo ir taip paskelbė, o kas netingi, tas gegužės 13 d. mini tos "globos" pradžią.

P.L.B. Seimas gal padarytų visai protingai, jei pasvarstytų šv. Kazimierą iš "globėjo" pareigų atleisti "dėl neturėjimo pareigų ėjimo" ir, jei jau būtina turėti koks nors globėjas, tai kodėl nepasirinkti ką nors kita, rūpestingiau.

Sukačių gausybė nebūtų joks pagrindas ar pateisinimas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimui šaukti. Reikia manyti, kad yra kitų priežasčių, kodėl tas Seimas šaukiamas. Tik sunku susivokti, kokios tos priežastys yra ir kaip Seimas sugebės savo nevisai aiškius uždavinius atlikti. Tai gal parodys pats Seimas ir jo priimtieji tarimai.

Pasaulio Lietuvių Seimą šaukia Bendruomenė—nauja, po karo iš Vokietijos čia atsikėlusioji organizacija, kuri betgi JAV sąlygose nesugebėjo prigyti. Kai čia pradėjo keltis po karo politiniai emigrantai iš Vokietijos, jie per tris ar daugiau metų kalbėjo apie Bendruomenės idėjos pranašumą, bet niekas ir pirštu nejudino, kad organizacija atsikurtų ir veiktų, o kai buvo imtasi praktiško darbo, tai tik labai mažučukė dalelė lietuvių išeivijos nauja organizacija susidomėjo ir dar mažesnę dalelę į ją dėjos. Pagal susitarimą su Amerikos Lietuvių Taryba, Bendruomenė rūpinasi kultūriniais reikalais, kurie galų gale susiveda prie lietuviškų šeštadieninių mokyklų palaikymo. Darbas visiškai geras ir remtinas. Bet, pasiskaičius Bendruomenės užsieniojimą ir turint galvoje jos pasiūlymą sukurti užsienioje kokią tai galingą, iš vokiečių rasių teorijos nusirašytą "Blutgemeinschaft" (kraujo sąjauktą lietuvišką bendruomenę) ir lyginant tą pasiūlymą su praktišku darbu, nenoromis prašosi mintis, kad eina bandymas iš sunkiųjų kanuolių į mažiukus žvirbulukus. Arba, aiškiau pasakius, daug skambių žodžių ir maža praktiško darbo.

PLB Seimo proga New Yorke vyks eilė kultūrinių parengimų—lietuvių meno paroda, lietuvių kamerinės muzikos koncertas, lietuvių spaudos paroda, "didysis koncertas" Carnegie salėje ir, žinoma, banketas.

Visiems tiems lietuvių kultūriniais parengimams linkime geriausio pasisekimo. O to pasisekimo bus, jei lietuviai ne tik iš New Yorke ir jo apylinkių parengimus lankys, bet ir iš tolimesnių kolonijų lietuviai nepatingės parengimuose atsilankyti.

PLB Seimo rengėjai į oficialinę programą įtraukė ir "iškilmingas pamaldas" šv. Patriko katedroje, bet tikintieji organizatoriai nesugebėjo net kitaip tikintiesiems parodyti paprasčiausio tolerantiškumo. Maždaug apie 10% lietuvių yra protestantai, bet jiems jokių pamaldų nesugalvota, tegu nesimeldžia, nes, matomai, jų balsai ir dangų nelėta. Taip tai mes tolerantiški net tokiose nereikšminguose dalykuose. O kalbame, kad kiekvienas lietuvis, pats to dargi nežinodamas ir netgi nenorėdamas, yra bendruomenės narys.

Apžvalga

BARONAI IR KONFEDERACIJOS

"Dirvoje" skelbiama Vincas Kviška, kailiuką išmainęs liaudininkas. Jisai aiškina "ateivių krizę", Bendruomenės vietą Lietuvos vadavimo darbe, diplomatų ir ALT darbą ir patiekia savus receptus mūsų negerovėms gydyti. Pagal exliudininką Kvišką:

"Svarbiausias šalintinis blogis yra partikuliarizmas, kuris minta partijų suverenumo principu. Partijos iš patarėjų rinkikams išvirto į savo rūšies feodalizmo laikų baronus, kurie darydavo tarpusavę konfederacijas.

"Partijos įvedė monopolijų sistemą ateivių bendrų reikalų atskiroms sritims tvarkyti. Nors Bendruomenės organai yra rinkti visuotiniu balsavimu, bet jie rinkti atskirai griežtai

DU STABŲ VIRŠININKAI

Neseniai Anglijoje įvyko Britanijos imperijos metinė generalinio štabo konferencija, kurioje dalyvavo ir Amerikos armijos štabo viršininkas gen. Maxwell D. Taylor (kairėje). Jis kalbasi su Anglijos generalinio štabo virš. feldmaršalu Sir Gerald Templer (dešinėje).

JIS NUTARĖ:

Meilė geriau, kaip karas

Nutarė. Pabėgo iš armijos. Gyveno 14 metų su savo meiluže. Susilaukė 5 vaikų. Kas tai iškisio liežuvį. Buvo areštuotas, nuteistas 10 metų. Po pusės metų grįs pas savo meilužę ir penkių vaikų motiną.

Amerikos kareivis Wayne Powers iš Chillicothe, Mo., šiomis dienomis buvo nuteistas 10 metų kalėti už pabėgimą iš kariuomenės karo metu. Iš kariuomenės jis pabėgo 1945 metais pavasarį. Pabėgo ir pasislėpė Prancūzijoje, mažame kaimelyje Mont-d'Origny, netoli nuo Belgijos sienos. Jį ten priglaudė panelė Yvette Beause, pas kurią pabėgėlis slapstėsi ir su kuria jis gyveno.

13 metų pabėgęs kareivis slapstėsi nuo policijos, bet šiais metais kovo mėnesį jis pagaliau įkliuvo. Prancūzų žandarai jį suėmė ir atidavė amerikiečiams nuteisti. Kariskasis teismas davė jam 10 metų, nors už pabėgimą iš kariuomenės karo metu negresia mirties bausmė. Negauna to, kai generolas R. J. Fleming peržiūrėjo karo teismo sprendimą, jis nutarė bausmę sumažinti iki 6 mėnesių kalėjimo. Tuos šešis mėnesius W. Powers turės atseidėti, bet po to jis galės ir vėl grįžti į savo "slapstymosi" vietą pas p-lę Beause.

Pabėgęs iš kariuomenės W. Powers nedykinėjo. Jis susilaukė su p-lę Yvette Beause vaikų ir, žinoma, dirbo įvairius darbus, padėjo motinai vaikus maitinti. Amerikoje kareivis Powers turėjo žmoną, bet 1950 metais jo žmona prašė teismą duoti jai perskyras ir todėl dabar pabėgėlis gali ne tik gyventi savo "slapstymosi" vietoje, bet gali ir vesti savo penkių vaikų motiną. Žinoma, pirmą jis turi atseidėti šešis mėnesius kalėjime... Vaikų su pirmąja žmona jis neturėjo.

Pabėgusio kareivio byla plačiai pagarsėjo. Pagarsėjo todėl, kad to kareivio pabėgimas ir "slapstymasis" daugeliu žvilgsnių yra nepaprastas. Įsivaizduokim pabėgėlį, nemokantį prancūzų kalbos, gyvenantį su jauna mergaite kaimelyje, susilaukusį net 5 vaikų, kurio žandarai per 13 metų negalėjo pagauti! Negalėjo ar nenorėjo? Ir kaimynai, kurie gyveno tame pat kaime—lyje, per 13 su viršum metų, tylėjo ir nepranešė žan-

tvarkyti.

"Partikuliarizmo dvasią galima pašalinti, tik įvedus ateivių suverenumo idėją, vykdoma visuomeniniais rinkimais..."

Visas blogis iš partijų, sako pardavęs savo įsitikinimus partietis. Partijos, tai lyg kokie viduramžių baronai, kurie susimesdavo į "konfederacijas" ir darydavo perversmus ir panašius negerus darbus.

Sitokios pasakaitės apie partijas, ar kaip mes čia sakome "sroves", yra smetoniško fašisto pavėluoti sapnojimai. Savo laiku už tokias "idėjas" Kviška gaudavo iš Tubelio - Smetonos pyragų, bet koks dabar reikalas tas nuomones nešti į Amerikos lietuvių visuomenę? Argi liutininę partiją vis dar jaučiasi "virš partijų" ir nuo kurio laiko V. Rastenienė dedasi "tautos vadu", kad jo organas taip be ceremonijų šluoja "baronus" į šiukšlyną?

"Ateivių suverenumo" idėja, kuri išdygo p. Kviška galvoje, turi progos pasireikšti bendruomenės rinkimuose, bet mes žinome, kad rinkimuose dalyvauja toks mažas nuosimtis balsuotojų, jog stacionari sarmata apie tai ir kalbėti. Lieka klausimas, kaip įtraukti di-

desnį skaičių lietuvių į Lietuvos vadavimo darbą, kaip sujudinti mūsų visuomenę tuo reikalu. Ne partijų "suverenumas", bet praktiškas reikalas padiktavo jungti lietuvių tam darbu per mūsų sroves į Amerikos Lietuvių Tarybą, pritraukiant ir didžiulius susivienijimus. Jei apsiungtų lietuviški klubai į vieną centrinę organizaciją, jų atstovai irgi galėtų būti atstovaujami ALT-oje. Jei būtų kokių centrinių organizacijų, jos taip pat rastų vietos Amerikos Lietuvių Taryboje. Kalbos apie "partijų suverenumą" lietuviškame darbe yra tik tuščiažodžiamas.

Taip pat liūdina nukalbėję p. Kviška apie A. Lietuvių Tarybos ir Lietuvos diplomatų darbo pasiskirstymą. Jis diplomatinės atstovybės darbo nesugeba atskirti nuo Amerikos piliečių organizacijos veiklos ir norėtų diplomatams skirti daugiau pareigų, o ALT darbą, tur būt, visai panaikinti. Bet diplomatai dabar gali juk dirbti, kiek tik jie sugeba ir kiek lėšų turi, ALT į jų darbą nesikiša ir jiems visai netrukdo jų darbą dirbti, tai kam tuos du dalykus siėti?

darams, kad jų kaime gyvena svetimas žmogus, nemokantis vietinės kalbos? Tiesa, vietinės kalbos Powers su laiku išmoko. Kai prancūzų žandarai atidavė jį amerikiečių rankas Prancūzijoje, jis net angliskai silpnai bekalbėjo. Mat, per visą laiką jis kalbėjo tik prancūzų kalba, todėl nuo savosios atprato ir tik pabuvęs kalėjime keletą savaičių vėl atsigriebė ir pradėjo laisvai angliskai kalbėti. Todėl vietiniams žmonėms jis tik pradžioje turėjo kristi į akį, kaip svetimas, o kai apsiapratė ir Powers išmoko vietinės kalbos, tai kaimynai nebekreipė į jį jokio dėmesio ir skaitė jį vienu iš savųjų.

Pakliuvo žandarams Powers todėl, kad jis turėjo stoti kartą į teismą ir liudyti apie vieną automobilį nelaimę. Teisme liudininkai turi pasakyti vardą, pavardę, kada gimė ir duoti daugiau žinių apie save. Turėjo tą padaryti ir Powers. Tada tai koks tai vyresnis žandaras ir nužiūrėjo, kad Powers ar tik nebus karo dezertyras. Taip jis pakliuvo į policijos rankas ir iš prancūzų žandarų rankų pateko į amerikiečių kariską teismą.

Kai žinia apie Wayne Powers areštą pasklido po Prancūziją, 50,000 žmonių rašė laiškus į Amerikos ambasada, prašydami, kad pabėgėliui bausmė būtų dovanota. Į vieną radijo stotį, kuri apie Powers plačiau žmonėms papasakojo, suplaukė 15,000 laišku su pareidavimu, kad bausmė jam būtų dovanota. Prancūzai skaitė, kad žmogus, kuris sugebėjo "slapstyti" kone viešai ir mokėjo sugyventi su kaimynais, turi būti padorus žmogus, vertas pasigailėjimo. Taip, matyt, manė ir amerikiečių generolas, kuris jo bausmę sumažino iki 6 mėnesių kalėjimo.

Į Prancūziją Wayne Powers pateko 1944 metais. Jis buvo eilinis kareivis transporto vienete ir gabenamas reikmenimis kariuomenei į Belgiją. 1944 metais jis pirmą kartą susitiko su savo būsima "globėja" Y. Beause. 1945 metų pradžioje jis dėl kokių tai priežasčių buvo įtartas esąs neistiktikas ir vokiškų šnipų gaudytojai jį kelias savaites tardė, apklausinėjo ir tšė. Po tyrinėjimo W. Powers buvo paleistas ir jam buvo liepta vykti į jo dalį kur tai Cherbourg, bet savo dalies W. Powers nesurado ir, kiek paabejojęs, nutarė geriau pasirinkti meilę, kaip karą. Taip apsisprendęs jis išvažiavo į kaimelį, kur gyveno Yvette ir apsisėjo pas ją. Kol darėjo karas ir gresė pavojus pakliūti į policijos rankas, W. Powers gyveno Yvette trobelėje, pasidarys lindyne po laiptais. Vėliau karas atsitolino, paskui atėjo ir taika, o tada ir W. Powers išlindo iš palaipės ir palengva pasidarė vietinis gyventojas.

W. Powers dabar yra 37 metų amžiaus. 13 su viršum metų "slapstymosi" jam nesugadino gyvenimo tik dėl to, kad jis vietinių žmonių buvo priimtas į jų tarpą ir gyveno beveik normalų gyvenimą. O teisingumas, kuris jam numatė mirties bausmę už pabėgimą iš kariuomenės karo metu, su laiku "atsileido" ir mirties bausmė pasibaigė šešiais mėnesiais kalėjimo.

Kas savaitė

Vorošilovo "nuomonė"

Sovietų Rusijos "prezidentas" lėlė, maršalas Vorošilovas, lankėsi Briuselyje tarptautinėje parodoje ir ten, lankydamas Vengrijos paviljoną, pareiškė nuomonę, kad nužudytas vengrų bolševiku vadas Imre Nagy buvęs "kvailys". Pagal protiną Vorošilovą, "kvailys" Nagy brangiai užmokėjo už savo kvailybę ir gal net perbrangiai... Pagal tą patį Vorošilovą, Imre Nagy, vengrų komunistų vadas, nebuvo tikras komunistas. Pagal Vorošilovą, tikras komunistas yra tik tas, kuris kitus pakia po velėna, o kas pats palindo po velėna, tas tik jau negali būti tikras komunistas.

Rusijoje seržantas maršalas Vorošilovas padėjo Stalinui kasioti po velėna daug bolševikų vadų — Radeką, Zinovjevą, Kamenevą, maršalą Tuchačevskį, Buchariną ir daugybę kitų ir kadangi tie palindo po velėna, tai protingasis Vorošilovas, žinoma, ir jų neskaity tikrais bolševikais. Tikras komunistas kitus laidoja, štai maršalo Vorošilovo išmintis. Kas po velėna — tai kvailys!

Dominikonų "generalisimo"

Dominikonų respublikoje jau ilgus metus valdo diktatorius Trujillo. Valdo jis, kaip tikras "tautos vadas"—priešus šauda ar kalėjimuose pūdo, o savo švogėrius, brolius, vaikus ir visą savo plačią giminėlę kelia į valstybės viršūnes.

Prieš kurį laiką diktatorių Trujillą atsiuntė į Ameriką savo vaiką "generolą" į Amerikos kariską akademiją mokyti. Vaikas ne tiek mokėsi, kiek su mergomis daždėsi ir akademija, baigus jam mokyklą, negalėjo jam duoti diplomo, nes jo galvoje nebuvo, matomai, užtenkamai žinių. Kariską akademiją jam davė tik pažymėjimą, kad mokyklą jis lankė...

Dėl to "išdidus" Trujillo užsivirstino, ir kai Jungtinių Tautų seime pereitą savaitę kalbėjo prezidentas Eisenhoweris, Dominikonų diktatoriaus atstovai demonstratyviai nedalyvavo posėdyje, o paskui patys paskelbė, kad jie prezidentą Eisenhowerį "boikotavo". Jei jie nebūtų to paskelbę, tai niekas to nebūtų nė pastebėjęs.

Vadinasi, "atsikėrėsi". Gal ir gerai, kad Dominikonų erkė parodė savo ragiukus. Amerikoje per daug jau su juo cackojamasi ir net jo kriminalai čia kaž kodėl nesukelia didelio pasipiktinimo.

"Ištraukt karo jėgas"

Sovietų Rusija pasiūlė JT seimui trumpą ir aiškią rezoliuciją. Būtent, nutarti, kad Amerika ir Anglija ištrauktų savo karo jėgas iš Lebanono ir Jordanijos. Kariskų jėgų ištraukimas turi būti padarytas tuoj pat.

Rusai siūlo tokią rezoliuciją, bet patys nuduoda, kad jie jau užmiršo, jog JT seimas priėmė dešimtį rezoliucijų, kurios reikalavo ištraukti rusų kariuomenę iš Vengrijos. Bet rusai apie savo kariuomenės ištraukimą iš Vengrijos ir dabar negalvoja. "Tu traukis, o aš lie-

ku Vengrijoje", toki yra rusų politika.

Valstybių vyrai, kurie posėdžiauja JT seime, visi tą žino. Jie žino, kad amerikiečiai ir anglai buvo kviečiami teisėtą Lebanono ir Jordanijos vyriausybę išskirti kariuomenę tuose kraštuose, o Vengrijos teisėta vyriausybė prašė ir reikalavo, kad rusai ištrauktų savo kariuomenę iš Vengrijos.

Amerikiečiai ir anglai Lebanone ir Jordanijoje dar nė vieno žmogaus nepaskerdė, rusai Vengrijoje išskerdė tūkstančius vengrų, kovojusių už savo šalies laisvę.

Yra dar vienas skirtumas: rusai Vengrijoje nuvertė teisėtą šalies valdžią, kurios priešakyje stovėjo Imre Nagy, ir jį jos vietą pastatė savo lėlių - kvailių valdžią, ir tos savo pačių pastatytos valdžios rusai buvo "prašomi" skerti vengrus, kurie laisvės norėjo...

Sitoki rusų "nesikišimo politika" duoda jiems drąsos šaukti ir rekti, kad Amerika ir Anglija trauktųsi iš Lebanono ir Jordanijos!

Mėnulis toli...

Amerikos karo pajėgų bandymas iššauti keturių aukštų raketą į mėnulį ir ten paleisti "mėnulio palydovą" pasidairyti, kas yra nematomoje mėnulio pusėje, praėta sekma dienų nepasisekė. Raketa gražiai iškilo, bet ji greit išsprogo ir dabar bandoma išaiškinti, kodėl ji užsiožiauvo.

Priežastis bus kada nors surasta ir pašalinta, o tuo tarpu jau ruošiamas nauja raketa siųsti į mėnulį ar prie mėnulio ir vienas kartas nemeluos—mėnulio paslaptys bus išaiškintos.

Erdvės paslaptį aiškinti mas dabar darosi degantis reikalas. Ne tiek dėl to, kad žmonėms žut būt reikia sužinoti, kaip atrodo nematoma mas mėnulio šonas, kiek daug paprastesniais sumetimais. Jei gali pasiekti mėnulį, tai, reikalui kilus, galėsi pasiekti ir Chruščiovą, kaip Chruščiovą gali pasiekti tave...

Barbariškumas?

"Keleivis" rašė, kad neleidimas Amerikos lietuvių apsilankyti Lietuvoje yra Maskvos barbariškumo įrodymas. Į šią pastabą atsiliepė maskvinės žirkles "Vilnius" redakcijos Chicagoje ir sako, kad jokio "barbariškumo" nėra. "Vilnis" net sako, kad Lietuva nėra uždara, esą

"lenkai, latviai, rumunai, čekai, vengrai, o kaip kada net kinai!" lankosi Lietuvoje, tad ko čia skųstis? Iš tiesų, ko neprotingas Pittsburgho Mažuika skundžiasi, jei "kinai" gali lankytis Lietuvoje? Tegu jis nusidažo kimiečių ir važiuoja į savo gimtąją šalį pasidairyti... Jonika jam duos palaiminimą kelionei!

"Vilnis" neužginčia to fakto, kad nė vienas JAV lietuvis per 14 metų negavo leidimo apsilankyti Lietuvoje, išskyrus vieną vienintelį Antaną Bimbą. Tai yra faktas, kuris ir maskoliškai galvojančioms Jonikams kaž kaip nemaloniai akis bado. Žmonių kalboje toks okupantų elgesys yra vadinamas barbariškumu.

—J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRASO

WORCESTERIO NAUJIENOS

DEGĖ KELIAS DIENAS

Kodėl nebuvo žinių
iš mūsų padangės

Daug kas teiraujasi, kodėl nebėra žinių iš Worcesterio. Daugelis vasaros metu atostogauja. Pirmą kartą gyvenime ir aš turėjau atostogas. Atostogaudamas dalyvavau Lietuvių Kongrese Bostone, dviejuose seimuose Čikagoje—Sandaros ir SLA. Juose būdamas gavau įspūdžio, kad mūsų organizacijų centruose reikia naujo kraujo, naujų žmonių iš jaunesnės kartos — naujaukų ir čiagimusių. Palaipsniui reikia jiems vietos užleisti.

O eilės retėja

Per tą porą mėnesių buvo visokių įvykių. Ir mūsų eilės vėl praretėjo. Liepos pabaigoje ir rugpjūčio pradžioje mirė Jurgis Smolanskas, Charles Stonkus, Zigmars Baris, Mykolas Druskis, Walter Beker-Baranuskas, Jonas Vaičaitis, Helen Rutkauskas, Ona Bagdonienė, Jieva Gibavičienė, Petras Landzius, Petras Chiras, Anna Anton-Antanavičienė.

Kandidatas į atstovus

Vytautas Pigaga šeštoj apylinkėj (ward) kandidatuoja į valstybės atstovų rūmus.

Vytautas Pigaga yra baigęs aukštuosius mokslus, šiuo metu mokytojaus Leicesterio aukštesniojoje mokykloje. Jis gerai kalba lietuviškai, yra vertas lietuvių paramos.

Pavykusi gegužinė

Senų žmonių Pagalbos Dr-jos rugpjūčio 10 d. su rugpjūčio gegužinė sutraukė pos atstovų Kongrese buvo

daug jaunimo ir senimo. Visi linksmynai iki vėlos nakties.

Seimininkavo P. Miliauskas, jam padėjo V. Mitrikas, P. Kraunelis, I. Pigaga, Zurlis, I. Miliauskienė, Šilinskienė, A. Joslin - Gataveckaitė, O Rakauskienė ir kt.

Maloniai priėmė Waterbury

Rugpjūčio 3 d. su inž. A. Čapliku buvome nuvykę į S. L.A. 4 apskr. gegužinę. Ten sutikome daug senų pažįstamų veikėjų: Ponus Trečiokus, A. Devenienę, T. Matą, B. Vedeikį, A. Ručinskienę, J. Marčiulionį, Bujanaušką, Radzevičių, Sapiegą, Balčiūną, Labaną, A. Zimkus ir kt. Nuširdus jiems dėkui už taip malonų priėmimą. Pranaui Liolai aciu už nuotraukas.

Nelaimės keliuose

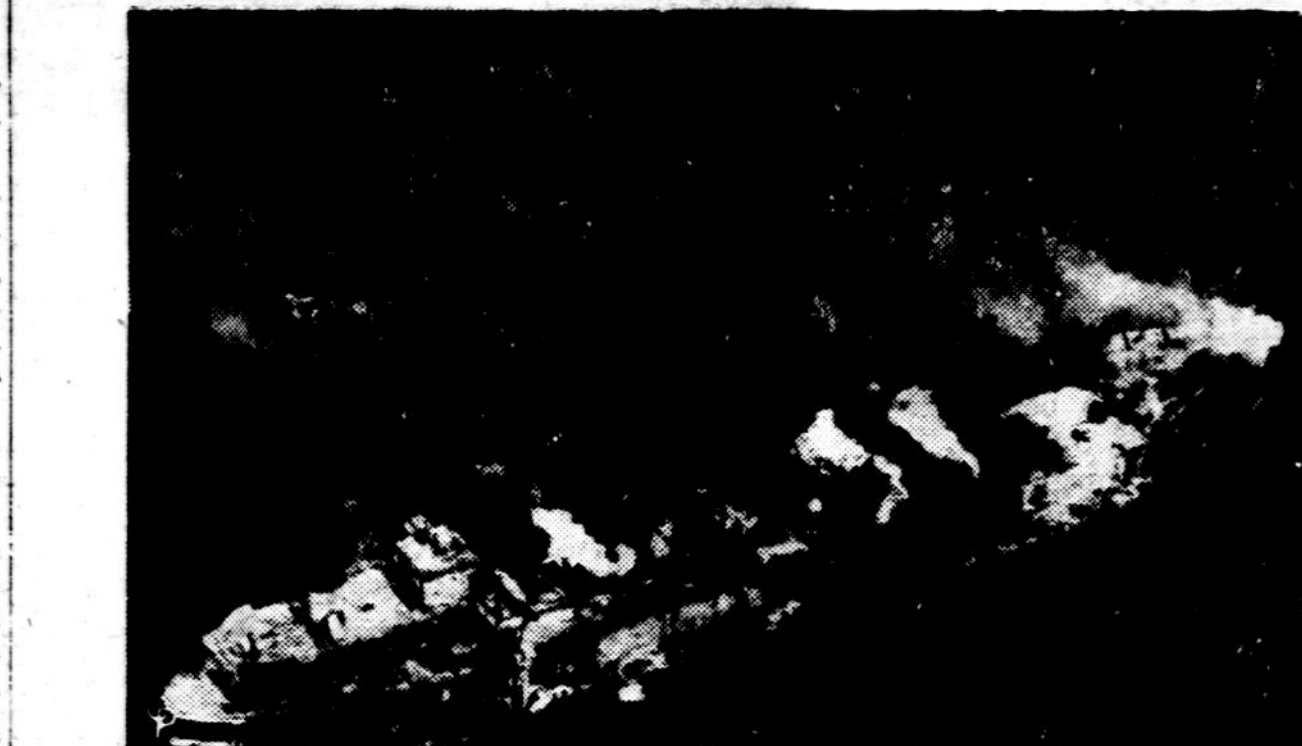
Vincenta ir Jonas Kielos ne tik sunkiai sužeisti, bet ir jų naujutėlis automobilis smarkiai suktas. Jaunas uniformuotas vyrukas išlėkė iš šoninės gatvės ir visu smarkumu trenkė į Kielių mašiną ir numetė ją į šalį net 75 pėdas.

Kiela jau namuose, o Kielienė tebėra šv. Vincento ligoninėje.

12 metų Jonas Štaras buvo užgautas automobilio, kurį vairavo John Haulihan.

SLA 57 kp. susirinkimas

Rugpjūčio 7 d. įvykusiame susirinkime kuopos atstovas J. Krasinskas padarė pranešimą apie SLA seimą Čikagoje, o Juozas Glavičkas apie Bostono kongresą. Kuorengeji gegužinė sutraukė pos atstovų Kongrese buvo

Netoli Newport, R. L., užsidėgęs žibalui vežti laivas "Graham" degė kelias dienas, visą apylinkę paskandindamas tirštuose dūmuose.

ir daugiau, bet ji šį susirinkimą jie neatvyko.

Salaviejaus žentas Korėjoje

Juozas ir Kristinos Salaviejų žentas kapitonas Loyd Cermak paskirtas į Koreją. Jis ten išvyko, seimą palikęs pas tėvus Worcesterį.

Kitos naujienos

Rugpjūčio 12 d. su Vytautu Mačiu rinkome raundonikius. Nors jų daug radome, bet naudos mažą te turėjome.

"Keleivio" skaitytojas Aleksas Čiras su žmona Magdalena ir žentais atostogas praleido kažkur apie Niagara Falls, N. Y. Grįžė gerai jaučiasi.

J. Krasinskas

NEW YORK, N. Y.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo tvarkaraštis

Rugpjūčio 28 d.: 10 val. ryto Seimo atidarymas Statler viešbuty (7th Ave., 32-7 33-rd St.); 12 val. spaudos parodos atidarymas ten; 4 val. meno parodos atidarymas Riverside muziejuje (W. 103-rd Riverside ninkai su 102 darbais: ta-

pybos 56, grafikos 31, skulptūros 7, akverelės 8.

Rugpjūčio 29 d.: visą dieną Seimo darbo posėdis Statler viešbuty.

Rugpjūčio 30 d.: 10 val. Seimo darbo posėdis Statler viešbuty; 12 val. sporto šventės atidarymas; 3 val. Seimo iškilmingas posėdis jau minėtoje vietoj.

Rugpjūčio 31 d.: 10:30 val. pamaldos už Lietuvą šv. Patriko katedroje; 2 val. koncertas Carnegie Hall (154 W. 57th St.); 7 val. vak. Seimo pabaigtuvių iškilmingas banketas ir šokiai Statler viešbuty.

Biletai į seimo koncertą nuo \$5.75 iki \$1, į banketą — \$10.

Lietuvių dailės paroda

Pirmojo tarptautinėje lietuvių dailės parodoje, rengiamoj PLB Seimo proga New York, Riverside muziejuje, dalyvauja dailininkai: iš Clevelando 2, Chicago 7, Bostono 1, New Yorko ir apylinkių 14, Rochestero 2, Australijos 2, Kanados 2, Pietų Afrikos 1, Prancūzijos 2 — viso 33 dailininkai su 102 darbais: ta-

VISUOMENĖS MOKSLŲ, MENO IR LITERATŪROS ŽURNALAS

darbas

kritikais stebi mūsų išeivijos, Lietuvos ir viso pasaulio gyvenimą. Prieš konservatyvią, provinciališką tradiciją DARBAS stato humanistines vertybes ir kūrybiškai šviežią žodį.

5410 Sixth Ave.
Brooklyn 20, N. Y.

Ligi 1958 metų pabaigos iliustruotą trimėnesinį žurnalą DARBĄ galima užsisakyti: \$2 metams, \$5 trejiems metams; \$1.50 studentams metams. Paskiras Nr. 75 c.

"KELEIVIO" SKAITYTOJAI!

Pirkit vaistus iš tikrai Amerikos valdžios pripažintose vaistinėse

IDEAL PHARMACY

29 Kelly Square, Worcester, Mass.

Jei Jums reikia vaistų, kreipkitės į registruotą vaistinininką Vytautą Skrinšką, "Ideal Pharmacy" savininką. Čia išpildomi gydytojų receptai ir patarnaujama sveikatos reikaluose. Kreipkitės iš toli ir iš arti.

Mes siunčiame vaistus VISUR. Turime specialinių vaistų nuo džiotos ampulėse, vaistų nuo aukšto kraujo spaudimo, nuo reumatizmo, nuo širdies ir nervų ligų. Vaistai siunčiami VISUR. Rašykite mums visais sveikatos klausimais.

VYTAUTAS SKRINSKA, B. S. Reg. Phm.
Ideal Pharmacy vaistinė savininkas
ir Notary Public

LIETUVIAI KITUR

LIETUVIAI VOKIETIJOJ

(Elta) P.L.B. Vokietijos Krašto Tarybos suvažiavimas įvyko Lietuvių gimnazijos patalpose Huttenfelde liepos 26 d.

Valdybos pirm. Simonaitis savo pranešimo pradžioje patiekė tokių statistinių duomenų. Šiuo metu Vokietijoje esą apie 6,750 lietuvių. Iš jų priklauso bendruomenei 5,928, vyrų (iš to skaičiaus) yra 2,151, moterų 1,877, vaikų iki 18 metų 1,800, dirbančių vyrų tėra 911, dirbančių moterų yra 604. Sergančių įvairiomis ligomis vyrų 455, moterų 371, vaikų 45.

Apylinkių yra viso 80.

Vokiečiuose esą dvi nuomonės svetimšalių pagėgdijimui atžvilgiu: Vieni nori paremti organizacijas, kurios ištautėjimą stengiasi sulaukyti, o kiti nori, kad svetimšaliai kuo veikliausiai susilietu su kitais Vokietijos gyventojais. Bendruomenės nariai, gavę Vokietijos pilietybę, kartais irgi laikosi savotiškai.

Bendruomenės valdybos santyčiai su lietuvių darbo ir sargybos kuopomis geri, solidarumo mokestį moka, išsums vieną kuopą.

Komunistinė sovietinė propaganda bendruomenėje veikia ir šiandien, bet pasisekimo kaip ir neturi.

Vargų mokyklų yra 17 su 224 mokiniais. FREE EUROPE organizacija neseniai pranešė, kad vargų mokyklų 1958-59 metais jau nebus šelpiamos.

Atstovais į PLB Seimą yra išrinkti: V. Banaitis, dr. J. Grinius, E. Simonaitis, F. Skerys, V. Sutkus, St. Vyckintas.

Dingusiųjų tautiečių paieškimų per tuos metus būta apie 900.

Po p-ko Simonaičio kalbos žodį tarė Vlko Vyck. Tarybos p-kas J. Glemža.

Krašto valdybos išdininas J. Stankaitis savo pranešime nušvietė piniginius reikalus. Krašto v-bos balansas 1958 m. liepos 1 d. suvestas 224,930.79 DM sumoje. (Čia įeina ir Vasario 16 dienos gimnazija, kuri išlaiko Krašto v-ba). Sklypas ir gimnazijos rūmai su kitais pastatais įvertinti 194,800 DM.

Kontrolės komisijos pranešimą padarė J. Kriksčiūnas.

Pasitarimuose buvo iškelti vargų mokyklų sunkumai.

Vasario 16 dienos gimnazijos mokinių skaičius šiais metais padidėjo. Pranešimą gimnazijos reikalais padarė l. e. direktorius T. Gailius.

Garbės teismo pranešimą padarė jo pirmin. J. Kairys, kurio buvo pasiūlyti ir tam tikri Garbės teismo nuostatų papildymai.

I valdomuosius organus rinkti:

I Krašto valdybą — pirm. K. Drunga, pirm. pav. — E. Simonaitis, sekr. V. Sutkus, ižd. J. Stankaitis, narys kun. dr. J. Aviza.

I Kontrolės Komis.: J. Kriksčiūnas, A. Mariūnas ir A. Boehn - Krutulytė.

I Garbės Teism: Pirm. J. Kairys, nariai J. Laukaitis ir kun. dr. L. Gronis.

IS JUODOJO ZEMTNO

Laiškas iš Pietų Afrikos

"Keleivio" skaitytojas N. Mažilis rašo iš Benoni miesto Transvaly, Pietų Afrikos Unijos:

"Gerbiamieji, Linkiu Keleivio redakcijai ir Maiklo tėvui viso geriausio. Siunčiu \$5.50, nes noriu, kad Keleivis mane ir toliau lankytų. Atsiųskite ir kitų metų kalendorų.

"Pas mus nieko ypatingo. Prasidėjo pavasaris. Netingintiems dirbti darbų yra ir galima gerai uždirbti. Be darbo mažai kas vaito.

"Mes lietuviai, kiek esame, visi turime gerus darbus ir nebologai uždirbame".

BRANCH, MICH.

Miršta vienas po kito

Liepos 11 d. mažamėnė Jonas Tumšis, kilęs iš Vokietijos parapijos, Kalnuose kaimo, 73 metų amžiaus, rastas negyvas savo namuose. Policija išaiškino, kad jis pats nusišovė. Liepos 13 d. jis sesers Sofijos Neumanienės palaidotas Clevelande.

Rugpjūčio 7 d. mirė Vincas Paulikaitis, 77 metų, kilęs iš Zapiškio parapijos, Naujienų kaimo. Paliko liūdną žmoną Antaniną ir dvi dukteris — Juliją ir Leonę. Gili užuojauta vėlonio Paulikaitio šeimai.

Peter Spurgis

Pinigui vergausi, laimės netausai.

KAS ČIA KALBA?

Nugi, baisiai įdomios knygos, kuras pradėjus skaityti, skaitysai neatsikvėpdamas iki galo... kurios parduodamos visai žmoniškai kaina... kurios eina ir į Lietuvą ir ta pačia kaina — tik 5 doleriai už visas 4 knygas! (Kurie siūlo į Lietuvą, atsiųskite mums aiškų adresą).

SAULES ROSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėti negali, kada mane skaitai. 311 pol. Tik \$3.00
ČIKAGOS SEŠELIAI — žiauriaus tikrovės vaizdų knyga, kurioje tikrojo, nuogojo gyvenimo yra daugiau, negu marijos vandens ir druskos. Iliustruota. 316 pol., kaina... \$3.00.
SIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažįsi, kada mane skaitysi. 440 puslapiai, kaina \$4.00. Iliustruota.

SLIAPTARNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydamas matysi lietuvių tautos trečiojo dalies darbus, vargus, kančias, nuopelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 puslapiai, kieti viršeliai, kaina tik \$3.00!

VISOS 4 KNYGOS TIK UŽ \$5.00! Bet kas nori tik 1 ar 2, ar 3 knygy, tai už 1 tik \$2.00, už 2 tik \$3.00, už 3 tik \$4.00.

Persiantimo kaštus apmokame. Rašykite:

DR. ALG. MARGERIS, 3325 So. Halsted St., Chicago 8, Ill

JAU IŠEJO NAUJA KNYGA
AMERIKOS IDOMYBES

Parašyta S. MICHELSONO važiuojant pažiūrėti

Amerikos. Joje aprašoma:

Apie kelionę Aliaskon; Vaizdai nuo Atlanto iki Pacifiko; Darbininkų fabrikai Vakaruose: "Proletariato diktatūra"; Išpūdziai iš Kalifornijos; Raudonmedžių imperija; Apie Hollywoodo žvaigždes; Kaip lietuvis vyna daro; Amerikos dykumos; Mirties klonis; Suakmenėjęs miškas; Yellowstone Parkas su verdančiais šaltiniais, meškomis ir tt.; Grand Canyon tarpekis; Išpūdziai iš Meksikos; Eulių kova; Pas mormonus: jų tikyba, praeitis ir dabartis; Ežeras, kuriame žmogus nesęsta; Neišmatuoti Texas valstijos turtai; Floridos vaizdai; Jaunystės šaltinis; Kaip gyvena rezervatų indėnai; Nuostabių požemių urvai; Upė po žeme; Žuvis be akių... Su gražiais paveikslais.

Knyga jau išėjo. Užsiskiusiems knygą tuoj pat siunčiame. Kaina 75 centai.

"KELEIVIS"

636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

PATARTINA VISIEMS ĮSIGYTI
NAUJA VALGIŲ KNYGA

Su Tarptautine Virtuve, su Stalo Etiketu ir Kitomis Informacijomis

kurią paruošė ilgametė "Keleivio" Moterų Skyriaus vedėja M. Michelsonienė. Knygoje sudėta apie pus-trečio simto įvairių receptų kaip gaminti įvairiausių valgius iš mėsos, žuvies, kiaušinių, kaip kepti įvairius pyragus ir ruošti gerimus. Knygoje įdėta visokių naudingų patarimų apie virtuvės saikus, apie vitaminus, apie stalo etiketą ir panašius dalykus. Knygoje yra skyrius "tarptautinė virtuvė", kur paduodama apie šimtą įvairių tautų mėgiamiausių valgių. "Nauja Valgių Knyga" turi 136 puslapius. Ji parašyta aiškiai, visiems suprantama kalba. Jos kaina \$1.25. Užsakymus jau dabar priimam. Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway So. Boston 27, Mass.

Pasikalbėjimas Maikio su Tevu

—Tegul bus pagarbintas, Maiki!

—O iš kur tėvas pareini?

—Iš kur pareinu, tai ne svarbu, Maiki; bet svarbu, kur dabar atėjau.

—Gal pasakysi, kodėl taip svarbu?

—Jes, vaike, pasakysiu, kad tu turi mokytis poterių.

—Kodėl?

—Todėl, kad dabar visi turėsime tris mėnesius melstis už Čenstakavos Panelę Švenčiausią.

—O kodėl mes turėtume už ją melstis? Juk ji ne mūsų šventoji; ji priklauso lenkams.

—Bet viera ta pati, Maiki.

—Nevisai ta pati, tėve.

—Lenkai turi daug savo karelių, vyskupų ir kitokių šventųjų, kurių lietuviai negarbina.

—Bet ar tu neskaitei gazetose, kas dabar Čenstakavoj atsitiko?

—O ar tėvas žinai, kas tenai atsitiko?

—Šiur, kad žinau. Bolševikai įsilaužė į Čenstakavos klostorių, kur yra stebuklingoji Švenčiausioji Panelė ir viską iškretė, ieškodami kažin kokios kramolos. Juk tai didžiausias šventos vietos išniekinimas. Valuk to Lenkijoje kardinolas Višinskis užsakė specialias pamaldas. Per tris mėnesius visi turės melstis ir garbinti Čenstakavos Švenčiausiąją Panelę. Tegul žino visa bedievių pakalėnija, kad negalima šventų daiktų niekinti.

—Tėve, aš visa tai žinau, tačiau man rodos, kad kardinolo Višinskio pakeltas furoras yra nereikalingas pasiūlymas.

—Kaip tai nereikalingas? Argi galima tylėti, kuomet bedieviai įžeidžia mūsų tikėjimą?

—Tėve, kas dabar įvyko Čenstakavoje, tai buvo ne tikėjimo įžeidimas, bet valdžios padaryta krata ieškant priešvalstybinės literatūros. Matai, paskutiniiais laikais Lenkijoje pradėjo plisti kurstanti propaganda prieš komunistų valdžią, ir buvo nuziūrėta, kad ši propaganda yra spausdinama Čenstakavos vienuolyne krata.

—Tai ne tikėjimo įžeidimas, bet valdžios noras apsisaugoti nuo savo priešo. Su komunistais mes galim nesutikti, tačiau visi žino, kad nėra pasaulyje tokios valdžios, kuri leistų savo priešams kasti jai duobę. Neleistų to nei kunigų valdžiai.

—Tai tu rokuoji, kad šventą Čenstakavos vietą čia nebuvo išniekinta?

—Tėve, jei kalbėti apie Čenstakavos vienuolyno išniekinimą, tai jis buvo jau seniai išniekintas.

—Aš to negirdėjau, Maiki.

—Tėvas daug ko negirdėjai; ir daug užmiršai to, ką esi girdėjęs. Argi negirdėjai apie kun. Damazą Macochą? Girdėjai, bet sena galva užmiršo.

—Dac rait, Maik, tą vardą prisimenu, tik negalėjau pasakyti, kas tas Macochas buvo ir kas su juo atsitiko.

—Jis, tėve, buvo Čenstakavos vienuolyno viršininkas. Jo vardas pagarsėjo, kai jis nužudė tenai savo brolių.

—O dėl ko jis jį nužudė? —Nužudė dėl to, kad negalėjo pasidalyti pinigais.

—Kokiais pinigais? —Matai, buvo skelbiama, kad Švenčiausiosios Panelės paveikslas Čenstakavoje daro stebuklus. Jei kas netekdavo rankos ar kojos, tai turėjo užkabinti ant paveikslų auksinę ranką ar koją — ir žmogus pasveikdavo.

—Nu, matai, Maiki, o tu nenori į stebuklus tikėti!

—Bet tai buvo ne stebuklai, tėve, o tamsių žmonių apgaudinėjimas. Kun. Macochas auksą nuo paveikslų nuimdavo ir pavesdavo savo broliui parduoti.

—Bet kai reikėjo gautais pinigais pasidalyti, jiedu susipyko — taip susipyko, kad kun. Macochas griebė kirvį ir skėlė savo broliui į galvą, vietoje jį užmušdamas. Tuomet lavoną suviniojo į skudurus, pasamsdė vežiką ir išvežė užmiestį paslėpti. Bet lavoną buvo atrastas ir vežikas išplepėjo, kas tą lavoną tenai paslėpė. Kun. Macochas buvo suimtas ir nuteistas 15-ai metų kalėjimo. Bylos eigoje buvo dar išaiškinta, kad kun. Macochas buvo paviliojęs savo brolio moterį ir gyveno su ja stebuklingame Čenstakavos vie-

nuolyne. Ar tai nebuvo to vienuolyno išniekinimas?

—Neišrodo, Maiki, kad tai galėtų būti teisybė.

—O betgi tai yra tikras faktas, tėve. Ir tai ne vienišas šventos vietos išniekinimas, tėve. Istorija žino ir daugiau baisių skandalų. Pavyzdžiui, 11-tame šimtme-ty Krokuvos vyskupas Stanislovas Szczepanowski susikirto su karalium Bole-slovu Antruoju dėl žemių grobimo. Vyskupas grobė žemes ir nemokėjo valstybei mokesčių. Karalius pareikalavo, kad mokesčiai būtų mokami, kitaip, būsi atimti vyskupo dvarai. Vyskupas iškeikė karalių kaip „bedievi“, ekskomunikavo jį, ir kas sekmadienį tą iškeikimą vis kartojė. Karalius negalėjo tokio niekinimo pakęsti, nuvyko bažnyčion ir prie altoriaus keikė kuną vyskupą kardu nudėjo. Nežiūrint, kad šis vyskupas žemino bažnyčią, vartodamas ją pagrobto žemės ginti, popiežius vėliau padarė jį šventuoju. Taip lenkai gavo šv. Stanislovą.

—O kam tu man tas istorijas pasakoji, Maiki?

—Pasakojau tam, kad tėvas žinotum, jog patys lenkai dvasiškai yra pridurę bažnyčiose visokių nedorynų, tačiau niekad nereikėjo dėl to specialiai melstis po 3 mėnesius. Ir dabar tokios pamaldos nereikalingos nei Dieviui, nei jo motinai. Jų tikslas yra aiški politinė propaganda.

—Aš, Maiki, nežinau, ką ant to pasakyti, todėl pasakysiu tik gudbai ir dac ol.

Iš Chikagos į Kanados šiaurę

KUR BAIGIASI CIVILIZACIJA, RADOM LIETUVIŲ
STASYS MICHELSONAS

Pasibaigus S.L.A. seimui Chikagoje, mes su Kapočiais Kapončiais, kanadiete O. Inleimone ir Kanadą, nes p. Kapočienė norėjo aplankyti tenai savo brolių Stasių Šukų su šeima, kurie gyvena Ontario provincijos šiaurėje, vadimamajį Sioux Lookout vietovėj.

Idomi yra Chikaga, „didžiausias lietuvių miestas pasaulyje“, nes, d-ro Montvido apskaičiavimu, su tėvais ir vaikais čia esą 100,000 lietuvių, taigi daugiau negu buvo Kaune ar Vilniuje. Be to, Chikagos lietuviai gali didžiulius ir saviškius milijonierius. Pavyzdžiui, Justo Mackevičiaus vadovaujama paskolos ir taupymo bendrovė turi \$60,000,000 turto. Taip pat milijonais skato savo turtus Pakefo, Kaznausko ir kitų vedamos panašios bendrovės. Nors milijonai paprastai reiskia šaltą, beširdį pinigą, to betgi negalima pasakyti apie Chikagos lietuvius. Pas juos mes radome daug karštos širdies ir malonaus svetingumo. Antai, bankininkas Pakelis iškelė seimo delegatams karališką priėmimą milijoninėje savo įstaigoje. D-ras ir ponis S. Biežis suruošė pažįstamiems seimo dalyviams gražų vaišių vakarą savo namuose. Be to, draugo Maciuoko pastangomis buvo suruoštas delegatams smagus vakaras Lietuvių Auditorijoje. Pas draugus Maciuokus teko viešėti ir gražioje jų rezidencijoje. Taip pat malonių valandėlių teko praleisti su p. Nora Gugiene, p-le Mikuziute, d-ru Grigaičiu, d-ru Mont-

vidu, p. J. Varkala, pp. S. Gegužiais, kanadiete O. Inleimone ir kitais. Aš ypa-tingai esu dėkingas adv. Talalui, kuris supažindino mane su mano pussesere K. Kanaukiene. Ji yra atvykus iš tremties ir apsigyvenus Chikagoje. Pirma aš niekad nebuvau jos matęs, todėl ši staigmena man buvo labai maloni.

Taip, Chikaga yra idomus „lietuvių miestas“! Bet nemažiau mums buvo idomus ir Sioux Lookout, tik kitokia prasme. Šis miestas, kaip sakiau, yra Ontario provincijos šiaurėje ir jo vardas tariamas vienu žodžiu: Sūlukaut. Lietuviai taria dar trumpiau—Sūlau-ke.

Idomi ši vietovė yra tuo, kad čia jau baigiasi balto žmogaus civilizacija; čia jau paskutinė geležinkelio stotis ir galas automobilio vieškelio. Toliau nuo Sūlukauto jau nėra kur ir negalima važiuoti — vien tik ežerai ir girios—indėnų, meškų, briedžių ir eskimų karalija. Sakoma, kad baltiečių žmonių yra ir tenai; bet jie esą nugabenami tenai orlaiviais miškų ir karosų pažįstamiems. Maistas ir kiti reikmenys jiems pristatomi taipgi orlaiviais. Jų pagaminta tenai medžiaga yra plukdoma upėmis ir ežerais, kol tie tėbėra dar neužšalę.

Sioux Lookout miestukas yra nedidelis, vos 3,500 gyventojų. Lietuvių yra apie 30, tame skaičiuje 7 šeimos. Idomu, kad daugumas jų čia skaito „Keleivį“. Kitų lietuviškų laikraščių neteko pastebėti. Draugė Suleikienė sakė pirmiau skaičiusi „Draugą“, bet jis jai nepatiks ir ji dabar turi išsirašiusi „Keleivį“. Draugų Šukų šeima taipgi „Keleivį“ skaito.

Šukų šeima yra labai malonūs, svetingi ir inteligentiški žmonės. Ponia Vanda Šukienė, buvusi Jurgelėvičiūtė, Lietuvoje yra buvusi vienos ministerijos sekretorė. Pats S. Šukys irgi tarnavęs valstybės įstaigoje, gi užėjus pirmą kartą bolševikams, buvo pastatytas vieno jų departamento direktorium. Prasidėjus karo sumišimams atsirado pavojus, grėsė sušaudymas, bet mokant kelias kalbas, Šukiams pavyko laimingai prisiskinti pro karo frontus ir pasiekti Vokietijoje amerikiečių zoną, o iš tenai ir Kanadą, kur jau pirmiau buvo atvykę p. Šukienės broliai, Henrikas ir Leonas Jurgelėvičiai.

Šukiai turi gražią šeimą, suaugusį sūnų Romaldą ir gražią 18 metų amžiaus dukterį Vandą, kurią p. Kapočienė atsivežė Bostoną paviešėti. Vienas sūnus tarnauja hidroelektros įmonėje netoli nuo Montrealio. Be to dar yra pora mažesnių vaikelių.

Draugas Šukys turi gerą tarnybą Sūlukauto sanatorijoje: dirbti jam nieko nereikia, tik 4 kartus per naktį pažiūrėti pompų, kurios pristato miesteliui geriamąjį vandenį ir ištraukia srutas iš ežerų.

Draugai Šukiai gyvena čia apie 10 metų ir jau neblondai įsikūrę: turi jau nuosavą namą, gražų darželį, ir be-

MEDIS NĖRA APSAUGA

Netoli Čikagos Robert Krohn surenka Michael Pohrtė žaislelius, o kiti draugai nagrinėja perkūno suplėšytą medį, po kuriuo Michael buvo pasislėjęs audros metu.

Socialistų Unijos konferencija

Šių metų liepos m. 12-13 Rytų Europos kraštų apsi-d.d. Amsterdame (Olandi-jungimo ir į apjungtos Eu-ropos tų kraštų įsijungimo tų Europos Socialistų Uni-klausimui.

Referatą šiuo klausimu paruošė F. Gross (Lenkija) ir papildomus referatus pa-tiekė S. Voinea (Rumunija), dr. Z. Topalovich (Jugosl.), J. Glemža (Lietuva), V. Bernard (Čekoslovakija).

Visi konferencijos daly-viai plačiai išsitarė. Vienin-gai priimta rezoliucija, ku-ri suglaustai nusako:

Sveikinamos pastangos sukurti laisvą jungtinę Eu-ropą. Europos integracijos reikalais gyvai domisi ir Ry-tų Europos tautos, kurios prieš savo valią smurtu bu-vo atskirtos nuo Vakarų Eu-ropos.

Vidurio ir Rytų Europos tautos dabar yra taip tvar-komos, kaip tai naudinga sovietų imperializmui, neat-sižvelgiant į tų tautų gero-vę. Šitas priverstinis supla-kimas su Sovietų Sąjunga yra griežtai priešingas lais-vo valios ir lygių tautų dē-sniams, o taip pat ir tarp-tautiniam socializmui.

Unija yra įsitikinusi, kad Rytų Europos kraštai, atga-telė savo laisvę, įsijungs į Europos Tarybos ir kitas bendras institucijas. Kartu bo. Bet darbo jie nebijo ir tikisi įstaiyti čia erdvesnį gyvenimą. Dirbdami abudu, jie jau nutiesė nuo vieškelio neblogą kelią iki savo žemės ir pasistatė 4 kambarių namą. Kai namą pastatė, tai valdžia atidavė tą žemę pilnon Šukų nuosavybėn ir dabar jie jau galėtų ją par-duoti, jei norėtų.

Nors darbo daug, bet draugė Šukienė, labai geros nuotaikos moteris, jaučiasi čia laiminga. Bėgant iš Lie-tuvos, ji sako, teko palikti viską, ką tik turėjom; norė-jom tik gyvi išsigelbėti. Teko daug naktų nemiegoti, teko būti nevalgius, aplinkui sproginėjo bombos, zvimbė kulipkos, slampinėjo žval-giai ir kas minutę grėsė mir-tis. Taigi, tiek klaikaus var-go išgyvenus, čia jaučiamės saugūs ir laimingi. Tik de-simti metų padirbėjus, įsi-gijome nuosavą pastogę ir nemažą sklypą žemės far-mai. Nors žiemos čia šalto-kos, temperatūra nukrinta iki 45 laipsnių žemiau zero, tačiau apsiptom ir jau ro-dos, kad taip ir turi būt.

(Bus daugiau

to dar turi nusipirkti iš Ka-nados valdžios 20 akrų žemės sklypą toliau nuo mies-telio. Tiesa, šita žemė dar neišdirbta, iš po miško, ir reikia idėti dar nemažą dar-bą. Bet darbo jie nebijo ir tikisi įstaiyti čia erdvesnį gyvenimą. Dirbdami abudu, jie jau nutiesė nuo vieškelio neblogą kelią iki savo žemės ir pasistatė 4 kambarių namą. Kai namą pastatė, tai valdžia atidavė tą žemę pilnon Šukų nuosavybėn ir dabar jie jau galėtų ją par-duoti, jei norėtų.

Nors darbo daug, bet draugė Šukienė, labai geros nuotaikos moteris, jaučiasi čia laiminga. Bėgant iš Lie-tuvos, ji sako, teko palikti viską, ką tik turėjom; norė-jom tik gyvi išsigelbėti. Teko daug naktų nemiegoti, teko būti nevalgius, aplinkui sproginėjo bombos, zvimbė kulipkos, slampinėjo žval-giai ir kas minutę grėsė mir-tis. Taigi, tiek klaikaus var-go išgyvenus, čia jaučiamės saugūs ir laimingi. Tik de-simti metų padirbėjus, įsi-gijome nuosavą pastogę ir nemažą sklypą žemės far-mai. Nors žiemos čia šalto-kos, temperatūra nukrinta iki 45 laipsnių žemiau zero, tačiau apsiptom ir jau ro-dos, kad taip ir turi būt.

Sekančią dieną buvo ap-tartas dienotvarkės punk-tas: „Pastarieji metai So-vietų Sąjungoje“. Praneši-mą padarė dr. B. Kalnins (Latvija). Pranešimas buvo smulkiai diskutuotas. Mas-ka paskelbė daug reformų: 1. Pramonės decentralizaci-ja ir respublikinių ūkio tary-bų įsteigimas, 2. Kolūkiečių sklypų paluosavimas nuo prievolių, 3. Motorų - trak-torių stočių pertvarkymas—panaikinimas ir žemės ūkio įrankių kolūkiams perleidi-mas, 4. Žemės ūkio produk-tų privalomų pristatymų pa-keitimas vadinamais supir-kimais, 5. Profesinių sąjun-

gų reikšmės padidinimas.

Kiek tos reformos paleng-vins ir pagerins gyventojų būklę, sunku nustatyti. Aiš-ku, kad Maskva susirūpinus stiprinti pagrindą po kajo-mis ir kad totalistiniai reži-mai nėra reformų mėgėjai ir jas daro tik aplinkybių verčiami.

Rezoliucija priimta pla-čiai pastebiamo ir sovietų spaudoje nagrinėjamo „re-vizionizmo“ klausimu, bū-tent:

Su pasitenkinimu pabrė-žiama, kad Sovietų Sąjun-goje ir sovietų pajungtuose Europos kraštuose įsigali stiprus revizionistinis judė-jimas, kuris komunistų lai-komas svarbiausiu pavojumi. Šitas judėjimas yra nu-kreiptas prieš komunistų diktatūros pagrindus ir prieš tautinį pavergimą. Unija reiskia nuomonę, kad re-vizionizmas diktatūrinuose kraštuose padės išsivystyti demokratinio socializmo i-dėjoms. Unija sveikina tą judėjimą kaip vertingą teik-snį bendroje kovoje prieš diktatūrą, už išlaisvinimą.

Šioje vietoje pastebėsiu, kad Maskvos žurnale „Kom-munist“ Nr. 8 birželio 19-58 m. straipsnyje „Pagrindi-niai klausimai kovos su re-vizionizmu“ B. Ponomarev tarp kitko nurodo, kad „svarbiausią šio laiko pavojų“, tai būtent, kad „šiolaisinis revizionizmas sutampa viso-mis savo gijomis su dešini-aisiais socialistais, su so-cialdemokratizmu ideologi-ja“. Didelėje daugumoje at-sitikimų revizionistai kart-oja senojo socialdemokratiz-mo uždavinius, tai yra Bern-šteino, Kautskio, Hilferdingo ir vėlesniųjų Blumo, Att-lee ir Mollet idėjas.

Toliau V. Bernard (Čeko-slovakija) savo pranešime palietė Vidurio ir Rytų Eu-ropos neutralizacijos (disen-gagement) problemas. Diskusijose jį palaikė Z. Za-remba (Lenkija). Pasisakė prieš Olandijos Darbo Par-tijos atst. ir Europos Tary-bos nar. F. Goedhart.

Z. Topalovich (Jugoslavi-ja) nurodė, kad neutralizacijos Europoje sudarymo klausimu Socialistų Unijos nariai nėra vienodos nuo-monės, kaip nėra vieningas ir Socialistų Internaciona-las. Numatyta pasiūlyti šiuo klausimu pasisakyti Partijų Centrams. Dar buvo priimta rezoliucija protesto dėl vyk-domų Vengrijoje mirties bausmių teismo sprendi-mais.

Konferencijos dalyviai ap-lankė vieno žymiausių so-cialdemokratų Karolio Kau-tskio kapą netoli Amsterda-mo. Paskutiniis savo gana ilgo gyvenimo metus Kauts-kis buvo priverstas bastytis po Europą, neporėdamas tapti fašistinio režimo auka. Iš Vokietijos jis persikėlė į Austriją, iš ten į Čekoslova-kiją ir galop į Olandiją. Čia palaidotas 1938 m. 10. 17 d. (gimė 1854. 10. 16d.).

Vėliau 1944 m. 12. 8d. pa-laidota ten pat jo žmona Luise Kautsky. Ant pamink-lo užrašas:

Aš taip mirsiu, kaip gy-venau. Kaip nepakreipia-mas marksistas“.

Prie kapo įstatų žodį ta-rė Kautskio mokiny ir ar-timas draugas dr. Z. Topa-lovich. Jugoslavijos Social-demokratų Partijos ilgame-tis pirmininkas.

J. G.

Pakalbinkim draugus ir kaimynus užsakyti „Kelei-vį“. Kaina metams \$4.

Rygoje prieš 50 metų

J. VLKS
(Tęsinys)

Lietuvių socialdemokratų laikraštis

1909 m. ankstyvą pavasarį Rygos lietuvių socialdemokratų pagrindinio centro sumetė išleisti atsisaukimus gegužės 1 d. — darbininkų vienybės šventės proga. Vienas jų hektografuotas lietuvių kalba ir antras rusų kalba. Ir tą darbą įbruko man. Dabar jau turėta šio tokio patyrimo, tai ir darbas sklandžiau ejo ir buvo galima lietuvių kalba atsisaukimų išleisti daugiau šimto egzempliorių. Ir tas darbas buvo atliktas Z. Arlauskaitės vedamos mokyklos patalpose ir jai talkininkaujant.

Rusų kalba buvo reikalinga tik duoti turinys, o atsisaukimą apsiėmė atspausdinti bendraminčiai draugai latviai.

Šiuo kartą jau atspausdintus atsisaukimus iš manęs pasiėmė, kiek prisimenu, Juozas Ozarskis. Tai buvo rokiškietis darbininkas. Jis dirbo vagonų dirbtuvėse „Pravodnik“. Ten dirbo daug į Latviją atkeltų rusų. Tai buvo tamsiausia Rygos darbininkų grupė. Jų daugumas gyveno Rygos miesto dalyje, kuri buvo praminėta Maskva. Ten kasdien ejo peštinės, vagiliavimai, ir girtuokliavimai. Tai buvo vienas iš neramiausių Rygos miesto priemiesčių. Ten gyveno nemažas skaičius ir mūsų brolių lietuvių. Bene Juozas Ozarskis paragino išleisti atsisaukimą ir rusų kalba, nes jis gyveno ir dirbo su jais, tai juos gerai pažino ir sumetė, kad reikia pradėti ir juos kaip nors šviesti.

Juozas Ozarskis buvo tyklus, ir akis nesimetęs, bet landus ir geras organizatorius ir slaptos spaudos platiniojas.

Pavergtoje Lietuvoje išleistoje knygoje „Revoliucinis judėjimas Lietuvoje“ Lietuvos komunistų partijos centro komiteto komunistų istorijos instituto direktori

rius R. Šarmaitis įrašo Juozą Ozarskį jau nuo 1905 metų buvusį Rygoje Rusijos socialdemokratų darbininkų partijos nariu. Ir padaro jį buvusiu žymiu 1905 m. veikėju, net ginkluoto būrio nariu. Deja, Latvijoje Rusijos socialdemokratų darbininkų partijos padalinio nebuvo. Ten rusai socialdemokratai jokiu savo veikimu ne 1905 m., ne vėlesniais metais nepasirodė.

Tiesa, Latvijos socialdemokratų partija buvo įsijungusi į bendrą Rusijos socialdemokratų darbininkų partiją, bet ji veikė kaip nepriklausomas vienetis ir tik į Rusijos socialdemokratų partijos suvažiavimus siuntė savo atstovus.

Toliau R. Šarmaitis išveda J. Ozarskį buvusiu komunistu, kuris 1918 m. pabėgęs jau komunistų buvo komandiruotas agentauti ir savo veikimu stipriau pasireiškė Zarasuose. Deja, jo ten veikimas tvėrė, iki Zarasai buvo Rusijos raudonosios armijos okupuoti, o paskui kartu su jais pasitraukė ir daugiau Lietuvoje nepasirodė. Jis mirė Maskvoje 1943 m. birželio 23 d., ten visą laiką gyvendamas. Jei jis nebuvo pakartotinai Lietuvoje siunčiamas pagrindiniais komunistais talkininkauti, tai tenka spėti, kad komunistai jį nepasitiekė ar baradarai jį tokiam darbui netinkamą. J. Ozarskis gimė 1874 m. Pandėlio valsčiuje.

Tiek laikraštukas „Brėkšt“, tiek atsisaukimas gegužės 1 d. darbininkų šventės proga dar labiau paskatino giedriečius susirūpinti savo laikraščio leidimu. Tas klausimas keleriuose „Giedros“ draugijos valdybos posėdžiuose buvo svarstytas. Ejo ginčai, kas turi laikraštį leisti ir koks jam vardas duoti. Buvo šalininkų, kad laikraštį turi leisti „Giedros“ draugija ir tokiu pavadinimu. Bet ar ne Leono Vaidelauko buvo pasiūlyta atsisakyti laikraštį leisti drau

gijos vardu, nes spaudos cenzūra tais metais siautėjo, laikraščius nuolat uždarinėdavo, tad galėtų įkliūti ir „Giedros“ draugija ir ją uždarytų. O jos veikimas lietuvių darbininkų tarpe yra būtinas. Tad ir buvo nutarta sudaryti atskirą spaudos leidimo pasitikėjimo bendrovę.

Buvo siūlančių laikraštį pavadinti „Tėvynės Balsu“ ar „Lietuvos Balsu“. Bet čia iškilo klausimas, kurios tėvynės balsas turėtų būti? Rygoje gyvenantiems lietuviams Latvija nėra jų tėvynė, o jei laikraštis turi išeiti Rygoje, tai juo labiau nedera jis pavadinti „Lietuvos Balsu“. Tada kažkaip savaimi atsirado būsimo laikraščio pavadinimas „Vilnis“.

Buvo paruošti pasitikėjimo bendrovės įstatai ir parinkti jos steigėjai. Buvo tokių, kurie teisingai patarė nesirašyti steigėjais tokiems, kurie savo veikimu plačiau žinomi, kad policija iškart nesuuostytų, kurios krypties bus to laikraščio turinys. Vienok J. Dumša, Turula neatleido ir jie pirmieji pasirašė tos bendrovės steigėjais. Be jų buvo dar trejetas, bene vienas jų Markūnas, gal Narkevičius ir J. Vilkaitis.

Policijoj spaudos ir draugijų skyriuje be jokių didesnių kamantinėjimų toji bendrovė buvo registruota, bet buvo įspėta, kad laikraščiai teks gauti leidimus atskirai ir reikės nurodyti, kas jį redaguos, kas jo administraciją sudarys. Tos registracijos metu įvyko toks mažutis nesusiipratimas. Juozas Dumša, klausiamas tėvo vardo, tylėjo. Aš jam valdininko klausimą pakartojau lietuvių kalba. Jis man į tai atsakė:

—Tu manai aš žinau savo tėvo vardą? Motina man jo nesakė... Perduodu valdininkui, ką J. Dumša pasakė, tas nurodė, nusišypsojo. Atėjo eilė Turlos. Tas ru

siškai storžieviškai į klausimą atsakė:

—Nežinau! — ir vėl valdininkas nusišypsojo ir kažką užsirašė.

Kai jau visi tos bendrovės steigėjai išėjo, o aš pasilikau dar laukti iki gausiu leidimą, tai tas valdininkas pakėlė akis į mane, ir visa burna nusišypsojė, tytomis prabilo:

—Na, ir kompanija susirinko spaudą leisti! — Aš piktai į jį pažvelgiau. Jis lyg susigriebė:

—Žinoma, tai niekis, o betgi gerai, kad darbininkai patys rūpinasi savo apšvietimu, — ir įteikdamas man leidimą palinkėjo: —Geros sėkmės! — Kurį jis nelinkė? Juk, kaip visuomet, vieton 75 kapeikų valstybinio mokesčio kyšojo popierinė penkrblė. Ją nieko nesakęs įsidėjo į kišenę ir, prilipdęs mokesčių ženklą, man įteikė registruotos spaudai leisti bendrovės įstatus. Jei ne anoji penkinė, leidimo būtų reikėję laukti bent trejetas savaitių.

(Bus daugiau)

MIAMI, FLA.

Moterų Klubų vėis

Atostogoms pasibaigus ir žiemai artėjant, atgija ir Miami Lietuvių veikimas.

Pirmasis pobūvis buvo Moterų Klubų pirmininkės J. Styles su savo štabu surengtos vėis. Jos buvo tikrai gražios ir veltui, bet antrąjį pusę, kaip čia sako, kalvalieriai turėjo pirkti bilietą.

Cia sutikau ponus Stupelius iš Boston, Mass., kurie Miami nusipirko namus. Ponas Stupelis yra buvęs Dorchesterio Lietuvių Klubų sekretorius.

Klubų pirmininkas p. Radzius grįžo iš atostogų kupinas sveikatos ir pasiryžimo dirbti. P. Norris apsiėmė tvarkyti klubo barą. Tai vis senosios kartos jaunūliai. Dar laukiame p. Nautas numykę, nusišypsojo. Atėjo eilė Turlos. Tas ru

klubo moryčius. Klubas buvo pastatytas Naujokaičio ir Norris pinigais ir jie jau sumokėti. Miami lietuviai bus jiems už tai visuomet dėkingi.

L. J. Stasiulis

SEATTLE, WASH.

Keleivyje buvo žinutė, kurioje neseniai čia atvykęs rašė, kad pastebėjęs daug maskvinio raugo žmonių ir nesirūpinimą juos pašalinti iš visuomeninio lietuvių gyvenimo.

Gaila, kad tas asmuo nepažymėjo sąlygų, kuriose gyvename. Lietuvių čia taip mažai, kad ir visi vienon krūvon susibūrę tegalime sudaryti mažą būrį.

Asu tikras, kad šių dienų komunizmas yra toks pat praeinantis reiškiny, kaip kad buvo fašizmas, hitlerizmas ir kt. Kas greitai išskyla, tas greitai ir išnyksta.

Vietinis

TAUTINĖ STOVYKLA

Amerikoje gyvenantieji lietuviai skautai ir skautės, šiemet minėdami Lietuvos skautijos 40 metų sukaktį, rugpjūčio 15-30 dienomis netoli Detroito Highland Recreation Area, Pontiac, Mich., ruošia Tautinę Stovyklą.

Jubiliejinės iškilmės bus rugpjūčio 23 ir 24 dienomis. Stovyklauti atvyks ne tik Jungtinių Amerikos Valstijų lietuvių skautai-skautės, bet taip pat Kanados ir Venecuelos.

Su lazda ir akias kelią randa.

KIMBARAS ŽOLĖ

Kimbaras gerai nuo inkstų ir puslės ligų, šlapinimosi kanalo uždegimo ir nuo odos išbėrimo. Ramunės žiedai europiškai ir Ramunės arbata yra visada gerai išsigerti. Medleiva Zievers yra vienos iš geriausių dėl vidurių užkietėjimo. Pas mus galite gauti visokių žolių ir šaknų, kurios tik randasi kur pasaulyje. Turime ir medaus — Kubos medaus, liepos žiedų medaus, dobilų ir orentų medaus. Medaus per pašta siunčiame.

Alex. Mizara
414 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Užsakykite į Alexander's vietą.

ŽODYNAS

A. LALIO
Lietuvių-Anglų ir Anglų-Lietuvių.

1256 Puslapis
dvigubos šaltos

Kaina \$14

Pinigus siųsti kartu su užsakymu

Dr. D. PILKA

546 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Vietinės žinios

Alto posėdis

Praeitą trečiadienį buvo buvo ALT Bostono skyriaus posėdis. Jame išklauti A. Lietuvių Kongresui ruošti komisijų pirmininkų pranešimai, priimta galutinė Kongreso pajamų ir išlaidų apyskaita, aptarti kitų metų Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimo metmenys (šventė bus minima vasario 15 dieną).

Bazaras beno naudai

Sv. Petro CYO beno naudai bazaras bus rugpjūčio 21-23 dd. Švenčiausios Marijos mokyklos kieme, Dorchesterio arti Andrew aikštės. Pradžią 6:30 val. vak. Kviečiama visi atsilankyti.

Bronis Kontrim

J. KAJECKAS KONGRESO REKORDUOSE

Liepos 23 d. „Congressional Record“ priede išspausdintas trumpas atstovo iš Illinois Emmet F. Byrne žodis Dariaus Girėno skridimo per Atlantą 25 metų sukakties proga kartu su Lietuvos atstovo Washingtono Juozo Kajecko kalba, pasakyta liepos 20 d. Čikagoje Dariaus Girėno minėjime.

NAUJI LEIDINIAI

Sužalotieji, romanas, 245 psl., parašė Antanas Rūkas, Nidos Knygų Klubas Nr. 24 leidinys, kaina minkštais viršeliais nariams \$1, nenaariams — \$1.50, kietais pirmiesiems \$1.50, antriesiems — \$2. Leidėjo adr.: Lithuanian House, 1/2 Labroke Gar

PATS GERIAUSIAS BŪDAS PADETI JŲSŲ SEIMOMS LIETUVOJE

Pasistykite vieną iš mūsų specialiai paruoštų seimos paramos paketų su angliškais prekėmis, kurios ten yra aukščiau vertinamos. Keikvienas doleris, kurį jūs išleidiatė siuntiniui, ten jūsų giminėms yra vertas mažiau 80-100 rublių.

- F. S. Siuntinys No. 1 — \$25.00
- * 3 jardai vilnonio Afgalino šiltnėms dresams
- * 4 jardai rajono medžiagos žavingose spalvose
- * 1 šveicariška medvilnės satininė skara
- F. S. Siuntinys No. 2 — \$35.00
- * 4 jardai paprastos nesiraukšlejančios medžiagos suknelė
- * 3 jardai vilnonės medžiagos moteriškam apsiaustui
- * 2 vilnonės skaros
- F. S. Siuntinys No. 3 — \$50.00
- * 3 jardai pirmos rūšies vilnonės medžiagos dresams
- * 3 su trečdaliu jardai worsted medžiagos vyriškam siutui
- * 4 jardai rašto rajono medžiagos
- * 1 Kašmiro vilnos skara

—Į AUKŠČIAU PODUOTAS KAINAS ĮEINA VISKAS—
Taip pat siuntiniai už \$75 ir \$100, arba sudarykite savo siuntinius, kaip norite.

SIUNTINIAS VAISTŲ IR GYDYMO PRIEMONIŲ YRA MŪSŲ SPECIALYBĖ. MES SILOME MŪSŲ GYDYTOJŲ IR VAISTININKŲ PATARIMĄ.

Prašykite nemokamų katalogų ir pavyzdžių

Tazab of London

51 Reservoir St. CAMBRIDGE, Mass. Tel: KI 7-9705

Adara šeštadieniais ir sekmadieniais. Imti Huron Avenue Busų nuo Harvard Square). (Nemokamų katalogų lietuvių kalboje galite gauti ir Baltic Florists Dovanų krautuvej, 502 E. Broadway, So. Bostone).

MES ATLIKAM...

VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- ◆ BIZNIO KORTUKŲ
- ◆ SPAUSDINTŲ VOKŲ
- ◆ LAMKŲ SU ANTALVIAIS
- ◆ BET KOKIAI PRAMOGAI BILJETŲ
- ◆ PROGRAMŲ ar PLAKATŲ

„Keleivio“ spaustuė padarys tamstoms viską ir nuomą, greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita spaustuė. Prašome kreiptis šiuo adresu:

“KELEIVIS”

636 East Broadway, South Boston 27, Mass

TRAKŲ VASARVIETĖ JŲSŲ LAUKIA

Trakų vasarvietė, gražios gamtos aplinkumoje prie Quadric ežero, THOMPSON, CONN., yra geriausia Naujoje Anglijoje iškantiems ramumui ir gero poilsio.

Zuvingas ežeras. Paprasti ir motoriniai laiveliai. Erdvis miegamieji, dideli laisvalaikiams praleisti kambariai. Dušai. Televizija. Žaidimai.

Maudymasis vietoje ar motorlaiviais persikėlus valstybiniame Quadric paplūdimė.

Virtuvė vedama prityrusio lietuvių virėjo.

Kaina: asmeniui \$35 savaitėi maistas ir kambarys. Kreiptis: J. PAKNYIS, Box 126 THOMPSON, CONN.

Telefonas: PUTNAM — Walnut 3-2836

SUSIVINIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Jungtą Lietuvius bendram lietuviškam darbui, auklėja tautinį solidarumą, rūpinasi išlaikyti lietuvių ir remia kovas dėl Lietuvos laisvės atgaitės.

SLA GYVYBES APDRAUDA IKI \$10,000.

SLA—TAUPOMOJI APDRAUDA iki \$10,000 dešimčiai ir dvidešimčiai metų ypatingai naudinga jaunimui. Po 10 ar 20 metų apsidraudęs gauna pilną apdraudus sumą.

SLA—mažamečių apdrauda—rimtas aprūpinimas ateitai.

SLA—SVEIKATOS ir NELAIMINGŲ ATSTITIKŲ apdrauda duoda pašalpos iki \$325 į mėnesį.

SLA apdrauda—SAUGI, NELIEČIAMA ir NEPRARASTINA. SLA nariu galima būti nuo gimimo dienos iki gilių senatvės.

Daugiau žinių apie SLA darbus ir apdraudas galite gauti SLA kuopose, kurios yra visose žymesnėse lietuvių kolonijose ir SLA Centre. Rašykite tokiu adresu:

DR. M. J. VINIKAS

307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

Persiunčiami Siuntiniai į SSSR, Lietuvą, Estiją, Latviją ir Kitas SSSR Dalis

GENERAL PARCEL AND TRAVEL CO., INC.

Licensed by USSR

135 W. 14th St., NEW YORK 11, N. Y., Tel. CH 3-2363

MOSŲ SKYRIAI

332 Fillmore Ave.
BUFFALO 6, N. Y.
Tel. MOhaw 2674

132 Franklin Ave.
HARTFORD, CONN.
Tel. CHapel 4-724

116 East 7th Street
NEW YORK CITY
Tel. YU 2-0380

900 Literary Rd.
CLEVELAND 13, OHIO
Tel. Tower 1-1461

11339 Jon Campus
DETROIT 12, MICH.
Tel. TOWnsend 3-3980

632 W. Girard Ave.
PHILADELPHIA 23, PA.
Tel. WALnut 5-8878

Visais klausimais, ryšyje su persiuntimu siuntinių mūsų giminėms ir draugams, kreipkitės į mūsų patalpas, atvydusius ir mėsagius skrydžių vedėjus, kurie maloniai suteiks jums visus nurodymus. Mūsų didžiulė firma, turėdama tūkstančius patenkinčių klientų, 100% garantuoja siuntinių pristatymą. Keikvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 valandų ir adresuota pasiekia per 6-7 savaites (oro paštu laike 7-12 dienų). Jūs dar spėsite pasigauti maisto produktus vasaros laikui.

Mūsų įstaigos yra didelės pasirinkimas pirmos rūšies maisto produktų, kaip tai—sviesto, arbatos, kavos, ryžių, kumpių ir t. t., o taip pat pramonės gaminių: vilnonių audinių, dirbtinio šilko, odų visokių rūšių, skarelų, avalynės, laikrodžių ir kitų daiktų pačiomis žemiausiomis kainomis. Atsiminkite, kad mes esame specialistai siuntinių persiuntimo.

Vietinės Žinios

Bostonas puošiasi naujais rūbais

Kaip žinoma, Prudential draudimo bendrovė Bostone stato milžiniškus pastatus savo ir kitų reikalam: 52 aukštų dangoraižį (Čikagoje tos bendrovės neseniai pastatytasis dangoraižis turi tik 41 aukštą), 6 gyvenamieji namai 1700 šeimos, 1000 kambarių viešbutis, pastatai didelėms puosnioms krautuvėms ir tt. Aišku, bus vietos ir 4,500 automobilių pastatyti. Visi tie pastatai kainuos 100 milijonų dolerių.

Paskutiniųjų metu susitarta su miesto savivaldybe ten pastatyti ir didžiulę salę — auditoriją, kurioje galėtų tilpti 6,000 žmonių ir tuo būdu tikėtų ir didžiausiems susirinkimams. Tas pastatas kainuos 10 milijonų dolerių. Visi tie pastatai tebus baigti po kelerių metų. Jie labai pagražins miestą ir prisidės prie jo ūkio atkūtimui.

Jau dabar numatoma, kad 1962 metų Amerikos legionių konvenciją bus galima sušaukti naujojo auditorijoj ir kad vienos tokios konvencijos dalyviai paliks Bostone ne mažiau kaip 800,000 dolerių.

Skautai išvyko

Penktadienį, rugp. 15 d. 7 val. vakaro nuo Tautinės Sąjungos namų specialiu autobusu į IV-tąją Skautų Tautinę Stovyklą iš Bostono išvyko 18 skautų ir 10 skautų. Tautinės Stovyklos tikslas paminėti 40-ties metų Lietuvos Nepriklausomybės ir Lietuvos Skautų Sąjungos įkūrimo sukaktis.

Stovyklą prasidėjo rugp. 17 d. ir tęsis iki rugp. 29 d. Joje dalyvauja lietuviai skautai-ės iš visos Amerikos ir Kanados. Bostono skautų vadovybė dėkoja visiems padėjusiems tokiam dideliui jaunimo būriui stovykloje dalyvauti.

Stovykloje svečiai iš Bostono bus mielai laukiami ypač Jubiliejinio Laužo metu rugp. 23 d.

Stovyklos adresas: Highland State Recreation Area, Lithuanian National Scout Camp, Milford, Mich.; tel. Mutual 4-8161.

Stovyklautojai Bostonan grįš sekmadienio rytą, rugp. 31 d.

K. N.

Svečias iš Kanados

Praeitą šeštadienį mus aplankė Juozas Bubelis, Lietuvių Enciklopedijos atstovas, iš Toronto. Svečias ilgą laiką yra gyvenęs Kolumbijoje, o dabar gyvena Kanadoje. Bostonan atvykęs, jis buvo sustojęs pas Aleksandrą ir Antaną Gustaičius. Gustaičio lydimas jis lankėsi ir mūsų įstaigoje.

SLA 43 k. nariams žinotina

Poatostoginis kuopos narių susirinkimas kviečiamas rugsėjo (September) 10 d. 7 val. vak. Lietuvių Piliečių Draugijos patalpose. Jame bus seimo delegatų pranešimai ir bus galima sumokėti mokesčius.

VISI Į P. L. B. SEIMĄ

Bostono ir apylinkės lietuviai, norintieji vykti į seimą registruojasi B. Kalvaičio ir V. Stelmoko Real Estate įstaigoje 389 West Broadway, So. Boston 27, Mass., tel. AN 8-6030. Visiems užsiregistravusiems bus daromos pastangos rasti susisiekimo priemonės.

Kurie vyksta su savo mašinomis ir gali paimti keleivius, taip pat labai prašomi užsiregistruoti toje pačioje vietoje. Nesiradus pakankamai lengvų mašinų, bus susitarta su autobusais. Tuo pačiu primename, kad visas informacijas, bi-lietius ir koncertą ir bankietą taip pat galima įsigyti iš anksto Bostone. Worcesterio lietuviai registruojasi pas V. Mačį 71 Harrison St., Worcester, Mass., tel. SW 9-9503.

1958 m. rugpiučio mėn. 28-31 dd. visi vyksta į Didįjį Lietuvių Seimą New Yorke.

Bostono ir apylinkės seimo talkininkai

Lietuvius gydytojas Rosengard'o klinikoje

Atlikęs karišką prievolę Amerikos kariuomenėje, kur dirbo gydytojo darbu, daktaras Alfredas Kriščiūnas grįžo į civilinį gyvenimą su kapitono laipsniu ir apsigyvenęs Bostone tęsia gydytojo praktiką. Dabar jis dirba Rosengard klinikoje, 380 W. Broadway, So. Bostone. Dr. A. Kriščiūnas yra kilęs iš Biržų. Medicinos mokyklą jis mokėsi Frankfurto universitete Vokietijoje, o atvykęs į Ameriką įstojo į Bostono Universiteto medicinos mokyklą ir ją baigė 1953 metais.

Gydytojo praktiką Dr. A. Kriščiūnas atliko Quincy mieste ligoninėje, (vienus metus), o paskui du metu dirbo Worcesterio State Hospital medicinos ir chirurgijos skyriuje.

Dr. A. Kriščiūnas, mano apsigyventi Bostone visam laikui ir čia verstis gydytojo praktika.

Teatro "vilkai" išvyko

Jau buvo rašyta, kad į Bostoną atvyko rež. Ipolitas Tvirbutas, aktorai Henrikas Kačinskas ir Antanas Škėma ir kartu su mūsų Dramos Sambūriu ruošiasi "Vince Kudirkos" ir "Raudonojo vyno" pakartotinam pastatymui. Spalio gale tie veikalai pirmą kartą bus parodyti Čikagos lietuviams.

Porą savaitių uoliai padirbėję (tai buvo jų teisėtai gautos atostogos), minėtieji teatro "vilkai" išvyko į savo gyvenamąsias vietas. Bostone Kačinską ir jo žmoną globojo Gimbutai, Tvirbutą — Gustaičiai, Škėmą — Santvarai.

Bendruomenės gegužinė

Bendruomenės gegužinė bus rugsėjo 21 d. Romuvos parke.

KAS NESKAITĖTE?

"Keleivio" administracijoje galite gauti paskutinįjį "Darbo" numerį už 75 centus, "Varpą" už \$2.00, 5 mokslininkų parašytą knygą "Mažoji Lietuva" už \$5.00.

Pagerbė dr. V. Sruogienę

Rugpiučio 15 d. buvo Tėvynės Mylėtojų Dr-jos skyriaus narių susirinkimas, kuriame valdyba pranešė, kad ji yra sumanusi pagerbti istorikę, didžiulės Lietuvos istorijos autorę dr. Vandą Sruogienę, kad tas padaryti numatyta rugsėjo 20 d. Tautinės S-gos namuose ir kad dr. V. Sruogienė sutiko atvykti tą dieną į Bostoną.

Visi ne tik pritare, bet ir pagyrė valdybą už tą sumanymą, ir jam vykdyti be valdybos (pirm. A. Januškevičianė, A. Andriulionis, K. Barmus, K. Vileišis, J. Januškevičius) dar išrinkti šie asmenys: I. Galinienė, A. Gustaitis, V. Izbičkas, dr. B. Kalvaitis, K. Mockus, A. Matijoska, V. Kulbokienė, I. Končius, P. Lembergas, S. Santvaras, J. Sonda, J. Tūnė, J. Tumavičienė ir P. Višcins.

Tame pačiame susirinkime buvo išklausti ir kuopos atstovų (J. Tumavičienė ir J. Gedminto) pranešimai apie Čikagoje įvykusį draugijos seimą. Iš jų pranešimų pasiliko įspūdis, kad centro piniginė apyskaita ne be prieštarių, bet tikimasi, kad naujoji valdyba tą reikalą tinkamai sutvarkys.

Balfo gegužinė buvo sėkminga

Rugpiučio 17 d. Balfo gegužinė Romuvos parke sutraukė tikrai didelį žmonių būrį, kuris maloniai praleido pusdienį. Programą atliko Onos Ivaškienės vadovaujamos mažos mergytės. Komisija iš O. Ivaškienės, Monkenės, Mongirdaitės, Januškevičienės ir Adomkaičio geriausiai valią šokančia pora pripažino Česlavą Petruitiene ir Stasį Kalvaitį.

Onos Ivaškienės dovanotą lempą išlošė N. 17320, bet kol aš gegužinėj buvau, jis neatšaukė.

Gegužinėj buvo ir Balfo centro vedėjas kun. L. Jankus, kuris pasakė kalbą, primindamas, kad Balfas jau daug padeda Sibire, Lietuvoje ir Lenkijoje gyvenantiems lietuviams ir ragino visus ir toliau būti dosniems Balfui.

2—is

Prof. I. Končius išvyksta

Prof. Ignas Končius su savo sūnumi Liūdu ir jo šeima išvyksta į Lietuvą skautų tautinę stovyklą Michigan valstybėje. Iš ten grįždami jie žada "pavendravoti" po Kanadą.

NOW thru SEPT. 27

ROCKINGHAM

NEW ENGLAND'S 1ST TRACK

1.

9

RACES DAILY POST TIME 1:45 P.M. (SAT. 2:00 P.M.)

GRANDSTAND \$1.00 CLUBHOUSE \$2.00 (free incl.) FREE PARKING

ROCKINGHAM RACE — Airconditioned

Budd Highmire Leave North Station, Boston

Sunday 12:00 and 12:15 P.M. Round Trip ONLY \$3.00

Ir čia be mūsų jokėjų neapsieinama

Onos Ivaškienės vadovaujama tautinių šokių sambūrio šokėjai ir vasarą neturi atostogų — jie gauna šokti ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių pobūviuose. Štai ir perreitą savaitę jie šoko ne tik BALFO gegužinėj (sekmadienį), bet ir Weymouth mūgėje (trečiadienį) ir visur turėjo didelį pasisekimą.

Atsiimkite permokėtus mokesčius

Bostono Pajamų mokesčių įstaiga skelbia didelį sąrašą asmenų, kurie yra permokėję mokesčius, bet permokėtoji suma negali būti grąžinta, nes neturima tikrų mokėtojų adresų. Tame sąraše yra ir šitokios pavardės:

dės: A. L. Dambra, 136 Brighton St., Boston; Geo. Dumas, 76 Webster St., E. Boston 28, Mass.; John Grigaitis, 329 Central St., Springfield, Mass.; Charles Grigas, 8 Roxbury Rd., Mexico, Me.; Matthew Katinas, 280 E St., So. Boston; Anna Kupstas M. 56 High St., E. Middleboro, Mass.; A. ir O. Sarkauskas, 13 Mays St., Worcester, Mass.; J. T. ir R. Chiras, 8 Jenny Ave., Worcester; Ernest ir Virginia Dabillis 97 4th St., Lowell; Defreitas John, 173 Chelsea St., E. Boston; Joan Karuzis, 16 Buror St., Lynn; J. ir M. Kirmelėvich, 82 High St., Lynn; Charles J. Litvaitis, 168 Front St., Worcester; D. C. Puzas, 10 Portesgue Ter., Lynn.

Plepi burna, dažnai kvaila.

LAISVĖS VARPAS

Naujosios Anglijos Lietuvių Kultūrinė Radio Programa

WKOX, 1190 kilociklų Framingham, Mass. Sekmadieniais 8:00 — 9:00 val. ryto

VEDEJAS — P. VIŠCINIS

47 Banks St. BROCKTON 18, MASS. Tel. JUNiper 6-7209

SPECIALUS ALIEJAUS KROŠNIŲ PARDAVIMAS

TAUPLYK PINIGUS — TAUPLYK DARBĄ

Nebekask anglių žmogau, kai gali turėti naują, automatišką aliejaus krosnį su 3 kontroliėmis — 275 galonų aliejaus tanką visiškai įtaisytą už specialinę pardavimo kainą, tikslai

Visiškas įtaisyimas **\$245**

Kol kainos dar nepakilo. 2 METAI GARANTIJOS motorui

PASAUK DABAR GE 6-1204

FORTUNA FUEL CO.

45 DORSET STREET — DORCHESTER, MASS.

The Apothecary

Lietuviška Tikra Vaistinė

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Turime vaistų ir vitaminų persiuntimui į Lietuvą ir kitus kraštus, kaip peniciliną, streptomyciną, rifimoną, ir vaistų nuo reumatizmo, atracijo, strėnų gėlimo ir kitų ligų.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm., 382a W. BROADWAY, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON. Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 ryto iki 8 val. vak. išskyrus šventadienius ir sekmadienį.

PATOGI VIETA PARENGIMAMS

FRANK ROŽENO PARKAS prie didelio ežero, vieta dėl 10,000 žmonių. PASTOGĖ visokiems parengimams. PARKĄ DUODU DYKAI. Pensininkams puiki vieta poilsiui. Kuris gali padėti dirbti, gaus valgių ir kambarių dykai ir dar primokėsiu pagal susitarimą. Prašom rašyti ar skambinti:

Telefonu: TAUNTON 2-3850 arba rašykite Frank Roženas, 488 Main Street, Raynham, Mass.

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

(NAUJAS ADRESAS)

390 West Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. AN 8-8764

Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas RUSIJOS valdomas aritis.

Iš naujų rūbų, avalynės, medžiagų, maisto, vaistų ir kitko. Visas išlaidas ir SSSR muitą apmoka siuntėjas.

VAISTUS, MEDŽIAGAS, ODAS GALIMA PIGIAU PIRKTI ŠIOJ ĮSTAIGOJE. PRASYKITE KATALOGŲ.

Iš toliau siųskite siuntinius mūsų viršų nurodytu adresu. Įdėkite daiktų sąrašą ir aiškius siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perkavę, pranešime Jums, kiek kainuoja persiuntimas.

Atsiųsti paštui siuntiniai peruošiami greičiausiu laiku.

Dabar galima siųsti iki 44 svarų paketus, jei siunčiamieji daiktai nepažeidžiami, kurios dydis yra 15 x 15 x 12 colių. Oro paštui galima siųsti iki 22 svarų siuntinius.

ĮSTAIGA LIETUVIŠKA, KREIPKITES LIETUVIŠKAI

Visi siuntėjai įsitikino, kad mūsų įstaiga greičiausiai patar nauja ir persiunčia siuntinius. SIUNTINIŲ APDRAUSTI.

Siunčiame su Inturisto įgaliojimais.

Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 iki 7 val. vak. ir šeštadieniais nuo 8 ryto iki 2 po pietų.

BUTAS NUOMAI

5 kambarių butas, centralinis šildymas, baltos sinkos, pečius, vonia ir kiti patogumai. 260 W. Broadway, So. Bostone. Kreiptis tel. AN 8-9507, arba asmeniškai trečiame aukšte nurodytu adresu.

PARDUODAMAS NAMAS

So. Bostone 3 seimų namas, gali būti naudojamas kaip 2 seimų, tinka dideli seimai ir neša pajamų iš nuomininko, 3 kombinuoti pečiai ir baltos sinkos, dvi šildymo sistemos, viena aliejaus, aliumininius kombinuoti langai, piazos, puikus vaizdas, gerai stovyje, tinka visam kam, tuičias butas, prieinama kaina greitai pirkėjui. Tel.: AN 8-5552

6 KAMBARIŲ BUTAS

91 Baxter St., So. Bostone 6 kamb. butas, 3 kamb. antrame aukšte ir 3 kamb. trečiame aukšte, gerai įrengtas, piazas, maudynė, baltos sinkos. Apžiūrėjimui kreiptis: 699 E. Fifth St. bet kada, pirmame aukšte, tarp M ir N gatvių.

TURIM VILNONIŲ MEDŽIAGŲ

Tinka kostiumams ir apsiaustams. Ideališkos siuntimui ir užėjus. Geriausia rūšis ir žemiausios kainos. Lovis Lesberg & Co. 84 Harrison Ave., Boston Tel. HU 2-1458

V. Vadeisa

LIETUVIS BATSIVIS ODA SIUNTINIAMS

Parduodu pirmos rūšies odą, antelius, padus, vitpadzius siuntiniams ir užėjus nupiginti katina. Atlieku visus batavio darbus, greit, sažiningai ir duodu patarimus apie odas. Adresas: 173 Eighth St., So. Boston nuo 7 ryto iki 7 val. vak. išskyrus trečiadienius ir sekmadienius. Telefonas: AN 8-0055

Charles J. Kay (KUČINSKAS)

Lietuvius Plumberis

Atlieka visokius "plumbing" — aliejaus ir gazo vamzdžių įvedimo ir taisymo darbus. Kainos priimanamos. Pirmą sąlyką darote, paskambinkite, pakauskit mūsų kainą. Telefonas CO 5-5839 12 Mt. Vernon, Dorchester, Mass.

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio programą iš stoties WLYN, 1250 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 2:30 iki 3 val. dieną. Parduodamos lietuviškos dainos, muzika ir Magdūtės Pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 East Broadway, So. Boston. Tel. AN 8-0489. Ten gausimas ir "Keleivis."

Steponas Minkus.

Kas perka ar parduoda namus, ūkius, biiznius kreipkitės į

Pranę Lembergą REALTOR

597 E. BROADWAY SO. BOSTONE

Saukit nuo 9 iki 7 v. vak. Tel.: AN 8-7031 o kitu laiku; Tel. GE 6-2887

NAMŲ SAVININKAMS

Pentiname namus iš lauko ir vidaus; apkalame šingalais; autaisome piazus ir dengiam bei taisom stogus. Prašom kreiptis:

John Petrus

14 Garland Street Jamaica Plain, Mass. Tel.: JA 4-4576

APSIDRAUSK NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.). Visais insurance reikalais kreipkitės:

BRONIS KONTRIM

Justice of the Peace — Constable 598 E. Broadway So. Boston 27, Mass. Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2485

Kantrybė karti, bet jos valiai yra saldūs.

NAMAI BE TARPININKŲ

2 namai už \$15,500, 3 ir 4 seimų, šildomi karštu vandeniu, su įvaziavimu, naujai apšingliuoti, pajamų duoda \$2,500. Kreiptis Tel. HI 5-0074.

PAMALDOS LIETUVIAMS EVANGELIKAMS

Kas sekmadienį, 12.00 val. So. Bostone, L ir 4th St. BA2-NYCIJOJE įvyksta pamaldos lietuviams protestantams. Pamaldas laiko teologas A. JURENAS.

A. Jurėnas yra Harvardo universiteto doktorantas ir verči šv. Raštą į lietuvių kalbą.

Dr. B. Matulionis

Vidus, specialiai plaučių ir širdies ligas. Pirmą kartą dieną, iš anksto susitarus telefonu ar laišku.

Tel. 1190, Paseng, Rhode Island Address: Memorial Hospital, Waltham Lake, Rhode Island. Arimas: nuo Providence — 34 mylių, nuo Worcester — 25 m., nuo Boston ar Brockton — 50 m., nuo Thompson, Conn. — 10 mylių.

DR. D. PILKA

Office Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9

546 BROADWAY SO. BOSTON, MASS. Telefonas AN 8-1330

Tel. AV 2-4020

Dr. John Repshis LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8

Medikomis ir šventadieniais pagal susitarimą

495 Columbia Road Artū Upmūro Corners DORCHESTER, MASS.

Tel. AN 8-2712 arba BI 4-0013

Dr. J. C. Seymour (LANDRU) Lietuvius Gydytojas ir Chirurgas Vertus vilniaus konstrukcijas X-RAY Aparatą Pritaiko Akims

VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8

534 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

Tel. AN 8-2806

Dr. J. L. Pasakarnis **Dr. Amelia E. Rodd** OPTOMETRISTAI

VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Savadienis — ofisinis uždarymas.

447 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY REAL ESTATE & INSURANCE

409 W. Broadway SOUTH BOSTON, MASS. Office Tel. AN 8-0948

Box 37 ORNOLD STREET West Roxbury, Mass. Tel. FA 3-5515

KETVIRTIS & CO. — JEWELERS — Laikrodžių — Dėmantų — Papuošalai

Elektron Prietaisai Reikalingi taisome laikrodžius, dešius, papuošalus

379 W. BROADWAY SOUTH BOSTON Tel. AN 8-4649

FLOOD SQUARE HARDWARE CO.

Savininkas A. J. Alkunas

628 East Broadway South Boston 37, Mass. Telefonas AN 8-4143

Benjamin Moore Malvas Popierus Sienoms Stiklas Langams

Vidinis Remontas Namams Remontas Patalpoms Vidinio Grotulio Daiktai